A°. 1863. N°. 74. Woensdag 16 September. Twaalfde Jaargang.

JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERL.-INDIE.

Abonnementsprijs per half jaar.

Voor *Batavia* . . . . f 12,50.
" *Java* . . . . " 15,—.
" de *Buitenbezittingen* . . . . . . " 15,—.
" *Nederland* . . . . " 22,50.
De betaling geschiedt vooruit — Brieven franco.

Hoofd-Bureau: te *Batavia* bij H. M. VAN DORP; **Agenten:** te *Samarang*, DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te *Soerabaija*, LE ROY & Co.; te *Pasoeroean*, WEIJERMANS & Co.; te *Cheribon*, BLOK & Co.; te *Tagal*, Mevr. de Wed. G. M. VAN DORT; te *Madioen*, C. A. VAN DER VOORT; te *Padang*, VAN ZADELHOFF & FABRITIUS; te *Amboina*, A. HARMSEN & Co.; te *Makassar*, K. SUTHERLAND, en voor *Nederland*, J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te *Amsterdam*.

De **JAVA-BODE** verschijnt op **Woensdag** en **Zaturdag** van elke week, vóór posttijd.

Prijs der Advertentiën.

Voor de vijf woorden . . . . f 0,50.
" idem bij eerste of meerdere herhaling " 0,25.
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentiën voor de **Mail-Editie** dezelfde prijs.
Inzending der Advertentiën op den dag der uitgave vóór 12 uu

Bij deze Courant behoort een
BIJVOEGSEL.

Sluiting der Fransche Mail,
op Zaturdag den 26sten September.
der Engelsche Mail
op Woensdag den 30sten September.

Vendutiën.

Donderdag 17 September
Voor het woonhuis van den heer Busselaar door J. Speet.
en
Hout-vendutie door John Pryce & Co.
Vrijdag 18 September
Voor het commissiehuis van van Slooten, Morgan & Co.
en
Van kruidnagelen in het Vendu-lokaal.
Zaturdag 19 September
Vendutie in het Vendu-lokaal.
Maandag 21 September
Ten huize van den Heer P. de Vlugt, door Cassalette & Co.
en
Voor het commissiehuis van Schreuder & van der Crab.
Dingsdag 22 September
Van hout door Cassalette & Co.
Woensdag 23 September
Van Officiers goederen kampements woning No. 24.
en
Voor het commissiehuis van van den Abeelen & Co.
Donderdag 24 September
Voor het commissiehuis van van Riet & Wijnveldt.
Vrijdag 25 September
Voor het commissiehuis van van Hemert op Passar Bahroe.
en
Voor het commissiehuis van Gbrs. Roselje & Co.
Zaturdag 26 September
Executie bij Hadji Abdul Rachman.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd bij volmagt:
W. GREVE
en
H. P. VAN LAWICK VAN PABST.
SOLO, 3 September 1863. (3529)

Getrouwd:
J. G. PLATE, JR.
en
M. J. H. L. VAN DER WALDEN.
SAMARANG, 5 September 1863. (3517)

Bevallen van eene DOCHTER *M. van Kesteren, de Bruine.*
SOERABAIJA, 6 September 1863.
Eenige Kennisgave. (3571)

Bevallen van een ZOON *S. W. Reuter*, geliefde echtgenoot van
D. MAURITZ MARTENS.
SOERABAIJA, 9 September 1863. (3572)

Bevallen van een ZOON *W. C. Kroon, Graichen.*
BATAVIA, 10 September 1863. (3583)

Bevallen van eene DOCHTER *F. van der Putten, Groeneveld.*
BATAVIA, 14 September 1863.
Eenige Kennisgeving. (3578)

HOUT-VENDUTIE
op Donderdag den 17 September 1863,
op het Heemradenplein, door
JOHN PRYCE & Co.
(3550)

Vendutie wegens vertrek,
op Donderdag den 17den September,
voor het huis van den WelEdelen Heer
J. BUSSELAAR,
op Mangadoea, door
J. SPEET,
van deszelfs keurigen en netten Inboedel,
bestaande uit Spiegels, Schilderijen, Banken, Stoelen, Kasten, Ledikanten, enz. enz.
Verder:
1 TENTWAGEN zoo goed als Nieuw.
1 KLEINE MYLORD.
1 GOED GEDRESSEERD RIJPAARD.
1 SPAN WAGENPAARDEN en
1 SLOEP Compleet getuigd.
(3537) J. SPEET.

VENDUTIE
op Vrijdag 18 September 1863,
voor het Commissiehuis van
Van Slooten, Morgan & Co.,
van:
Diverse **Lijnwaden, IJzerwerken,**
bestaande uit: Kookpannen, Waterketels, Bijlen, Tafelmessen en Vorken, Vijlen, Bijtels, Schroeven, van verschillende dimensiën.
En ten 11 ure precies:
van een **OPSTAL,** zijnde een KAPITAAL HUIS van Steen met Pannen gedekt, staande op *Bazaar Senen*, in de Kampong *Tanah-Bazaar*, op den grond van den luitenant der Chinezen TAN KANGSOEI. (3528)

VENDUTIE
wegens vertrek,
op Vrijdag den 18den September 1863,
ten huize van den Heer
R. PLUMP, aan het *Koningsplein* (Hoek Gang Boentoe), door
CASSALETTE & Co.,
van eenen kleinen, maar zeer keurigen en slechts weinig gebruikten INBOEDEL,
1 prachtig Buffet met Spiegels en Marmerblad, 1 groote Etenstafel, Ronde en ovale Tafels, Consoles, Knapen en Beddetafels, alle met Marmerbladen, Speeltafels, 6 Mahonijhouten Kleerkasten, Spiegelkast, Bonheur du jour, Etagère Kast, Toilet duchesse, Waschtafels, alles Mahonijhout, een Salon Ameublement, zwart hout, met rood Damast bekleed, een Boudoir Ameublement met rood Velours d' Utrecht, Groote Spiegels en Schilderijen, waaronder vorm Medaillon, Groote IJzeren Ledikanten, Porcelein en Cristalwerk, Huisraad, enz., enz.
Verder:
1 PIANINO OBLIQUE, uit de Fabriek van *B. Schmitz*, voor dit klimaat expresselijk vervaardigd; 1 Melodium met Registers, uit de Fabriek van *Ph. J. Frayser & Co.* te *Stuttgardt*; 1 Speeldoos, Muzijk, enz.
En:
1 Mylord, 1 Handwagen, 2 spannen goede Paarden, 1 Groote Preanger voor den Handwagen, 1 schimmel Rijpaard, Tuigen, 1 Waterkar met Paard en Tuig, 1 IJskist, Martevanen, enz., enz.
Alles **Donderdag** te voren voor een ieder te bezigtigen. (3536)

Op Zaturdag, den 19 September 1863,
des morgens ten tien ure,
zal door tusschenkomst van het Vendu-Departement te *Batavia*, als daartoe door de WEESKAMER alhier gemagtigd, in deszelfs lokaal in de *Buiten-Nieuwpoortstraat*, voor rekening van den faillieten boedel van
J. C. VAN MAMEREN,
worden verkocht:

Een ERF,
bebouwd met een STEENEN WOONHUIS en twee dito Bijgebouwen, allen met Pannen gedekt, zijnde het Verkoophuis laatst geoccupeerd door den Heer W. S. HOGEZAND, SR., en wel naast de Apotheek van den Heer WILCKE; gelegen in Blok M, derde deel, sectie drie, nummer zeven, buurt of wijk *Rijswijk*, bij de Verponding geregistreerd onder nummer 6552, en aldaar getaxeerd op eene waarde van f 13000.—.
(3507) H. KLEIN, *q.q.*

Op de Vendutie
van Zaturdag den 19den September in het locaal van het Vendu-Departement zal alsnog worden verkocht:
Een aandeel in de Koloniale Zee- en Brand Assurantie Maatschappij.
(3539) JOHN PRYC&E Co.

VENDUTIE
op Maandag, den 21 September 1863,
voor het Commissiehuis van
Schreuder & van der Crab,
van diverse Koopmansgoederen, als:
GLAS- en AARDEWERK, SPEELKAARTEN, PETTEN, HOEDEN, ZWEEPEN, ROTTINGEN, PARFUMERIE, ZEEP, IJZERGAAS, eene partij PROVISIEN, DRANKEN, enz., enz. (3586)

Op de Vendutie
van den 21 September 1863,
zullen worden verkocht:
Eene partij Java KOFFIJ, eenige KARBOUW HUIDEN en een partij GAMBIER (Riouw model).
(3588) SCHREUDER & VAN DER CRAB.

Op de Vendutie
van den 21 September
zullen alsnog zonder reserve worden verkocht:
eenige GOUD- en ZILVERWERKEN, BYOUTERIEN, HOROLOGIEN, enz.
(3587) SCHREUDER & VAN DER CRAB.

HOUT-VENDUTIE
op Dingsdag 22 September, op het Heemradenplein,
door
CASSALETTE & Co.
van Balken, Kromhouten en Doodkistplanken.
(3582)

VENDUTIE
op Maandag den 21sten September 1863,
wegens vertrek, ten huize van den Heer
P. H. W. J. de Vlugt,
te *Noordwijk*, tegenover het Gouvernements Hotel,
door
CASSALETTE & Co.,
van deszelfs
zeer goed onderhouden en netten INBOEDEL,
bestaande uit: 1 mahonijhouten Ameublement, bekleed met bruin marokijn Leder, ronde, ovale Tafels en Consoles met marmerbladen, Spiegels, Schilderijen, goede Engelsche Lampen, mahonijhouten Hang- en Linnenkast, Glazenkasten, Amerikaansche Stoelen, Toiletten, fraaije twee-en-één-mans ijzeren Ledikanten, ijzeren Kinder-Ledikanten, 1 ijzeren Brandwaarborgkast, porceleinen Serviezen, Kristalwerk en meer Goederen, welke tot eene goed geordende huishouding behooren.
4 spannen goede en sterke overwalsche Wagenpaarden, Tuigen, 1 Vis-à-Vis, 1 Mylord, 1 Palankijn en 1 Kinderwagen, Martevanen, Keukengereedschappen, Bloemen in potten, enz., enz.
Zondag 20 September voor een ieder te bezigtigen.
(3495)

VENDUTIE
op Dingsdag 22 September 1863,
ten huize van den WelE.Gestr. Heer
P. G. WIJERS, *Apotheker 2 klasse*,
in den Gang Kwinie nabij het Hospitaal,
door
van Riet & Wijnveldt,
van deszelfs netten INBOEDEL,
bestaande uit diverse MEUBELEN, PAARDEN, RIJTUIGEN, TUIGEN, enz., enz. (3584)

VENDUTIE
op Woensdag den 23 September 1863,
voor het commissiehuis van
van den Abeelen & Co.,
van puike BOTER, Americaansch MEEL, LOODWIT, SPIJKERS, WAGENVEEREN en ASSEN, een factuur Zilver vergulde HOROLOGIEN, Juweelen RINGEN, HAARSPELDEN, DIAMANTEN KNOOPJES, STAAFGOUD, enz. (3585)

De Ondergeteekenden zullen op hunne VENDUTIE van Woensdag aanstaande verkoopen:
voor rekening des boedels van wijlen LIE INHEE,

DRIE PERCEELEN, gelegen in het Chinesche Kamp, bij de verponding geregistreerd onder No. 2754, No. 605 en No. 542.
En een STUK TUINLAND gelegen te Moeara Antjol, verponding nommer 6766.
(3597) VAN DEN ABEELEN & Co.

VENDUTIE
op Woensdag den 23en September 1863,
des morgens ten 9 ure,
voor de Goevernementswoning No. 24 in het Kampement te *Weltevreden*,
van overtollige en min of meer beschadigde
Officiersgoederen,
afkomstig uit het Officiers Kleedingmagazijn, bestaande hoofdzakelijk uit:
BORDUURSELS, EPAULETTEN, FOURAGÈRES, DRAGONS, enz., enz., enz.
De Hoofd-Intendant der Militaire Administratie,
M. VAN WEDDINGEN.
BATAVIA, den 14 September 1863. (3570)

VENDUTIE
op Maandag den 28 September a. s.,
ten huize van wijlen den Heer
F. H. Tiedeman, aan het *Koningsplein*,
door
Gebr. Roselje & Co.,
van
Eenen netten Inboedel,
Europeesche Rijtuigen, Paarden, etc., waarvan de détails nader zullen worden bekend gemaakt.
(3494)

VENDUTIE
op Woensdag den 30 September 1863,
ten huize van wijlen den heer
W. H. H. van Riemsdijk,
op *Tanah-Abang* tegen over Gang-Scott door
Gebrs. ROSELJE & Co.,
van eenen netten INBOEDEL, bestaande uit: Canapés, Stoelen, Fauteuils, Tafels, Kasten, Spiegels, Schilderijen, Pendules, Ledikanten, een Piano, Glaswerk, Serviezen, Rijtuigen, Paarden, etc. (3594)

VENDUTIE,
op Dingsdag den 29sten September,
ten Huize van den WelEdelen Heer
P. H. Reijnhart,
op Cramat, door
J. SPEET,
van deszelfs keurigen en geheel nieuwen inboedel, waarvan later de bijzonderheden zullen vermeld worden.
(3540) J. SPEET.

Op den 8sten October 1863,
zullen in het Lokaal van het Kollegie van Boedelmeesteren in het openbaar worden verkocht, de bij dat Kollegie verbonden
VASTIGHEDEN,
als:

a. Een ERF, bebouwd met een Steenen Huis met pannen gedekt, gelegen in het Oosterveld, blok L, deel 28, buurt of wijk Voorrij zuid, bij de verponding geregistreerd onder No. 3042, toebeboorende aan wijlen den Chinees *Tiam Sieuwtjeng;*
b. Een stuk TUIN- en ZAAILAND, gelegen in het Westerveld, blok O, deel 8, buurt of wijk Kampong Bendongan, bij de verponding geregistreerd onder No. 8526, toebehoorende aan den Arabier *Said Achmat bin balim Mudeheer.*
De voormelde perceelen zijn respectivelijk met eerste hypotheken groot f 900,— en f 20,000.— belast, krachtens welke de verkoop geschiedt.
Namens het Kollegie van Boedelmeesteren,
De Secretaris,
C. F. BUSSCHER.
BATAVIA, 8 September 1863. (3508)

Uitbesteding bij Inschrijving
op Vrijdag den 25sten dezer,
des morgens ten elf ure,
voor den overvoer van de reede te BATAVA, naar 's Lands Houtstapelplaats aldaar van de
Gouvernements Djati-, IJzer- en andere HOUTWERKEN,
welke van elders worden aangebragt.
De betrekkelijke voorwaarden en het *model inschrijving billet* liggen voor belanghebbenden ter inzage op het residentie-bureau.
De inschrijving-billetten moeten *vier-en-twintig uren* vóór den aangekondigden dag en het uur van de uitbesteding gezonden worden aan het residentie-bureau.
De Resident van Batavia,
Namens denzelven:
De Assistent-Resident voor de Policie,
J. C. VAN DER SCHALK.
BATAVIA, den 10den September 1863. (3515)

Pas aangebragt per „*Helensbank*":
SUIKERPANNEN in alle dimensiën.
Te bekomen tegen redelijke prijzen bij
(3595) HUNTER, HOUGHTON & Co.

Op nieuw ontvangen per *Azia:*
PATERSTUKKEN
en
GEROOKT VLEESCH,
van het gunstig bekende merk **J. H. & Z.**
(3511) WINSSER, DE LANGE & Co.

Tjanjoresche Gerookte OSSENTONGEN,
wederom voorhanden bij
(3510) WINSSER, DE LANGE & Co.

Puik Posthoorn BIER,
op heele en halve flesschen, bij
(3580) CASSALETTE & Co.

Ontvangen:
Een factuur goedkoope
SCHOOLBEHOEFTEN,
als: CAHIERS in verschillende grootte en dikte, PENNEHOUDERS, Looden INKTKOKERS, POTLOODEN, platte en vierkante LINIALEN, SPONSEN, PENNEMESSEN, SCHAREN, CAHIERS om te teekenen, SCHRIJFVOORBEELDEN.
Als ook:
Kleine SCHRIJFLESSENAARTJES, Carton en Mahonyhout ALBUMS, TOLLEN, JEUX DE GRACE, SCHAAKSPELLEN, LOTTOSPELLEN, DOBBELSTEENEN, CARTONS, KANTOORZAND, enz., enz.
(3497) H. M. VAN DORP.

Fijne glacé Dames- en Heeren-HANDSCHOENEN,
bij
(3579) CASSALETTE & Co.

VERKOOP VAN EEN GROOT FACTUUR ZONDER RESERVE,

op een nader te bepalen dag in de tweede helf der maand October a. s., voor het Commissiehuis

VAN

CASSALETTE & CO.;

bestaande uit:

EUROPESCHE MEUBELEN,

als:

1 Salon Ameublement met rood maroquin leder.
1 „ idem „ paarsch „ „
1 „ idem „ Ottomane, groen en wit id.
1 „ idem prachtig gebeeldhouwd, rood satijn.
„ „ idem idem bruin Velours d'Utrecht.
1 Boudoir Ameublement met groen en met satijn fraai uitgewerkt.
1 „ idem „ blaauw satijn.
1 „ idem „ rood Velours d'Utrecht.
1 „ idem „ rood Satijn.
2 Cleopatras met bruin leder.
2 Dames Schrijftafels of Bonheur du Jour.
3 Etenstafels voor 12, 24 en 36 personen.
2 Buffetten met marmeren bladen en spiegelglas.
1 fraai gebeeldhouwd Buffet.
6 Consoles met Spiegels en marmerbladen.
5 Waschtafels met idem.
2 Boekenkasten.
6 Bidets met porceleinen kom.
2 Beddetafeltjes of Nachtkastjes.
1 Nachtstoel voor zieken.
1 fraai groot Ledikant voor 2 personen.
2 Ziekenstoelen.
2 Kantoorstoelen op ijzeren schroef.
1 Podagra Stoel op wielen.
1 Paar Etagère Kasten met Spiegelglas.
1 „ id. „ id.
2 Dames Werktafels.
8 Ronde Tafels met Marmerenbladen.
4 Ovale id. „ id.
12 Muurkapstokken.
8 Hoeden idem.
6 Muziekkessenaars.
2 Kleedspiegels (Psyches.)
2 Fraaije Toilettafels.
8 Speeltafels met Groen Laken bekleed, *Style Louis XV.*
1 Bureau à Bascule.
6 Mahonijhouten Kleerkasten.
5 Bedde Schutsels.
2 Pianos uit de Fabriek van *Mangeot* te *Parijs.*
2 idem van *W. Rothe* te *Hamburg.*
1 Melodium van *Alexandre et Fils* te *Parijs.*
1 idem „ *Merklin Schutze.*
1 idem à Percussions id. id.
2 Fraaije Draaiorgels, spelende ieder 40 airs.

EEN FACTUUR

Fransche SPIEGELS met Supports.

4 Paren SPIEGELS met Couronnement en rijk vergulde Lijst van 2,50 × 1,80 mtrs.
3 „ idem 2,00 × 1,60 „
4 „ idem 1,80 × 1,50 „
8 „ idem 1,60 × 1,30 „
8 paren Spiegels met couronnement en rijk vergulde lijst van 1,25 en 10,90.
2 „ zeer groote Medaillon Spiegels.
4 enkele Spiegels voor Boudoirs in bovengenoemde dimensiën.
32 Spiegels voor Slaapkamers, alle met lijsten van uitmuntend Hollandsch verguldsel.
12 kisten Schilderijen in vergulde lijsten, in stellen van 4 en 6 stuks, meest alle nieuwe Sujetten.
8 fraaije op doek geschilderde Medaillon Schilderijen.

Verder:

20 ronde Carpetten.
50 Alcatives van diverse grootte.
52 Fluweelen, Satijnen, Cachimiren en Wollen Tafelkleeden, waarbij van 20 ellen lang.
7 Bronzen Pendules.
8 paar Beeldjes met en zonder Consoles.
14 „ Fransche Moderateurlampen.
12 „ Engelsche Tafellampen.
22 „ „ Hanglampen.
2 Cristallen Dessert Serviezen.
2 Stellen Fijne Glazen.

Benevens:

14 vaten PORCELEINWERK, als:
Eet-, Dessert- en Theeserviezen, Waschstellen, Tête-à-Tête's, enz. enz.
CHINESCHE en JAPANSCHE VLOERMATTEN.

Fraai PLEETWERK, als:

Theeserviezen, IJskannen, Olie- en Azijnzetjes.
Likeurstellen en Bouillours.

ZILVERWERK:

3 smaakvol bewerkte Theeserviezen.

EEN ETUI, INHOUDENDE:

4 doz. groote Lepels, 4 doz. groote Vorken, 4 doz. Dessert-Lepels, 4 doz. Dessert-Vorken, 2 doz. Theelepels, 6 Rijstlepels en 2 Saucelepels, 1 Soeplepel, 2 Suikerstrooijers, 1 Saladelepel en Vork, 2 doz. Messen en 2 doz. Dessertmessen, *in Holland vervaardigd van het fijnste Zilver, wegende circa 500 Reaal.*

20 Zilveren Anker Horologien Savonet, 10 do. Cylinder do., 8 Gouden do.

Fraaije Vuurwapens, als:

4 Dubbelloops Jagtgeweeren, 4 Enkelloops do., 3 Buksen, 2 Dubbelloops Jagtgeweeren, systeem *Lefaucheux*, met cartouches, 2 Revolver-Pistolen.
Behangselpapapier met randen.

Voorts:

4 kisten Hangklokken, 2 do. Rijtuiglantaarns, 2 do. Crinolines, 50 stuks Reiszakken, 40 doz. Amerikaansche Stoelen, 20 Amerik. IJskisten.

En eindelijk:

EEN UITGEZOCHT FACTUURTJE

Chinesche Goederen,

van SANDELHOUT en IVOOR, als:

Handschoendoozen en Mandjes, Sigarenkokers, Porte Cartes, Schaakspelen, Fiches, Waaijers, enz.

Alles zeer kunstig uitgesneden.

Op een nader te bepalen dag te bezigtigen.

(3590)

Ontvangen bij

CASSALETTE & Co.,

Fraaije Fransch PORCELEINEN EETSERVIEZEN, als:

EFFEN WITTE, VERGULDE, GEBLOEMDE, en GESTREEPTE van 12 tot 250 personen. (3531)

MARSALA-WIJN

in ½ fleschjes, bij

(3509) WINSSER, DE LANGE & Co.

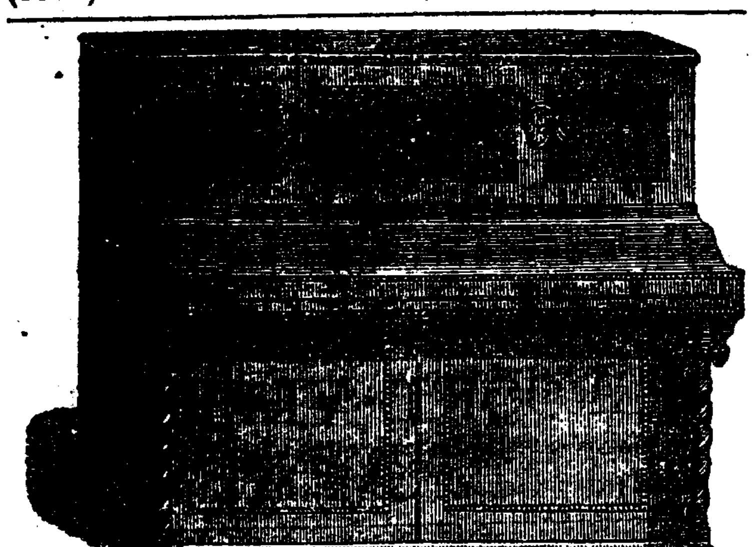

F. BERDEN & CIE

FAB. DE PIANOS

A BRUXELLES

Per *Jeannette Cornelia* ontvangen:

3 PIANINOS.

(3495) **CASSALETTE & Co.**

MAGAZIJN

VAN

SCHRIJFBEHOEFTEN, ENZ.,

VAN

H. M. VAN DORP, te *Batavia.*

SCHOOLSCHRIJFBOEKEN van *f* 5,— à *f* 12,— per 100, PENNEHOUDERS van *f* 2,— à *f* 4,— per gros, Blaauw en rosé KANTOORZAND, goede SCHOOL-POTLOODEN van *f* 2,— à *f* 4,— per gros, SPONSEN à *f* 1,— per stuk, groote SOUSMAINS à *f* 5,—, WIT KRIJT, fijne KANTOOR PENNEMESSEN à *f* 1,— en *f* 2,—, do. SCHAREN *f* 3,—, TEEKENALBUMS verguld op snee, in MAROCCO *f* 3,— à *f* 6,—, CAHIERS om te teekenen met goed sterk papier à *f* 20,— per 100, TOLLEN à *f* 1,—, JEU DE GRACE *f* 1,—, SCHAAKSPELEN à *f* 4,—, LOTTO-SPELLEN in eikenhouten doos à *f* 5,—, DOBBELSTEENEN, BOLMATEN à 10 el, enz., enz.

(3583)

Afzonderlijke KAARTEN van *Nederlandsch-Indie*,

DOOR

MELVILL VAN CARNBÉE EN W. F. VERSTEEG.

JAVA.

Residentiën.		Residentiën.	
Bantam	1 bl.	**Soeracarta**	1 bl.
Batavia	1 „	**Rembang**	2 „
Preanger Regentschappen	2 „	**Madioen**	1 „
Cheribon	1 „	**Soerabaija**	1 „
Tagal	1 „	**Kedirie**	1 „
Banjoemaas	1 „	**Pasoeroean**	1 „
Pekalongan	1 „	**Probolingo**	1 „
Bagelen	1 „	**Bezoekie** en **Banjoewangie**	1 „
Samarang	2 „	**Madoera**	1 „
Kadoe	1 „	Assistent-Residentiën.	
Magelang	1 „	**Buitenzorg**	1 „
Djocjocarta	1 „	**Patjitan**	1 „
Japara	1 „	**Krawang**	1 „

BUITENBEZITTINGEN.

Gouvernement Sumatra's Westkust 4 bladen.
Adsistent-Residentie **Bencoelen** 3 bladen.
Lampongsche distrikten 1 blad.
Adsistent-Residentie **Palembang** 2 bladen.
Residentie **Riouw en Onderhoorigheden** 1 blad.
Eiland Banka 1 blad.
Afdeeling **Billiton** 1 blad.
Algemeene kaart van het Nederlandsch gebied op Borneo 4 bladen.
Gouvernement der Molluksche Eilanden 1 blad.
Noord- en Oost-Celebes 1 blad.
Zuid-Celebes 1 blad.
Ternate, Halmaheira en de omringende **Eilanden** 1 blad.
Minahassa en de residentie **Menado** 1 bl.
Amboina 1 blad.
Banda Eilanden 1 blad.
Eiland Nieuw-Guinea 1 blad.
Wester- en **Oosterhelft** van **Timor** 2 bladen.
Eiland Soembawa 1 blad.
Idem **Bali** 1 blad.

Voorhanden bij den Boekhandelaar

(3522) H. M. VAN DORP, te Batavia.

Photographische TYPEN van Java à *f* 2.— per stuk.

Te bekomen bij den Boekhandelaar

(3544) **H. M. VAN DORP**, te *Batavia.*

MEUBEL-MAGAZIJN.

TOKO SENIN,

van

B. CHARLES.

Steeds voorzien van alle soorten van

MEUBELS,

beveelt zich aan tot de uitvoering van alle soorten van **Commissiën, verzending** en **verpakking van goederen, enz.** tot zeer matige prijzen.

(3553)

SMALKANDER BOUSSOLES,

fabriekaat van EMDEN.

bij

(3543) G. KOLFF & Co.

PHOTOGRAPHISCH ATELIER

van

C. K. LOURAN,

Batoe Toelies.

Dagelijks geopend van **8 tot 10 uur** des ochtends. (3552)

PHOTOGRAPHISCH ATELIER

van

de Wilde & Co.,

te ***Padang.*** (3499)

Thans is bij den Ondergeteekende verkrijgbaar:

DE SCHOOLKAART VAN JAVA

en den

Indischen Archipel,

zamengesteld door de Heeren OEHLER en CRONENBERG,

in 14 bladen.......... *f* 20,—.
met rollen op linnen..... „ 45,—.

De nieuwe ETAPPE KAART van Java,

zamengesteld door den Kapitein der Genie W. F. VERSTEEG.

I. Opgeplakt met Rollen *f* 20,—
II. Op Linnen geplakt, in Koker, zakformaat *f* 12,—.

(3550) H. M. VAN DORP.

Bij den Ondergeteekende is van de pers gekomen:

UIT DE TOOVERWERELD.

SPROOKJES EN VERTELLINGEN

van moeder de GANS,

Plaatwerk voor de Jeugd,

bevattende 40 groote Platen, zeer geschikt om te kleuren, Prijs *f* 3.—.

(3548) H. M. VAN DORP.

ATELIER DE PHOTOGRAPHIE,

nouvelle installation.

PORTRAITS depuis 3 florins, tout encadrés.

Mr. C. PARANT venant de recevoir une très forte commission de produits et de marchandises, a l'honneur d'informer le public qu'à partir de ce jour, il peut livrer des portraits, tout encadrés, à 3 florins.

BON MARCHÉ EXTRAORDINAIRE.
RÉDUCTION SUR TOUS CES PRIX.

Pasar Baroe de 8 à 11 heures le matin. (3551)

HET PHOTOGRAPHISCH ATELIER

van

WOODBURY & PAGE,

op RIJSWIJK is dagelijks, uitgezonderd Vrijdags, geopend van half 8 tot 10 uur 's morgens.

GEZIGTEN en TYPEN van *Java.*

AFDRUKKEN van negatieve PORTRETTEN, ten vorigen jare genomen, zijn te bekomen à *f* 2,— per stuk. (3500)

Ter perse bij den Boekhandelaar

H. M. VAN DORP, te *Batavia*:

Handleiding voor verschillende CULTURES op Java, door L. WEBER,

onder anderen inhoudende:

GAMBIERCULTUUR en FABRICATIE.
Beknopte Handleiding voor de kultuur van den BOMBYX MORI of TAMMEN ZIJDEWORM van Siam.
Bereiding van PAPIER.
Kultuur der RAMÉ, KOFFO, HENNEP, enz.

(3546)

Bij den Boekhandelaar **H. M. van Dorp** te *Batavia* zijn nog verkrijgbaar eenige exemplaren van de eerste uitgave van het Prachtwerk:

Fleurs, Fruits et Feuillages

choisis de la Flore et de la Pomone de l'Ile de Java, deints d'après nature par

Madame BERTHE HOOLA VAN NOOTEN.

Het werk is geheel gereed en compleet in 10 Afleveringen, elk van 4 platen, prachtig in kleuren gedrukt en groot plano formaat, 95 duim hoog en 45 duim breed.

De prijs van het compleete werk is ***f* 75.—.**

(3549)

Grande Nouveauté.

Reçu par la malle:

Album Magique de Saugrin

MUNI DE STÉRÉOSCOPE et 39 Belles épreuves PHOTOGRAPHIQUES.

ALBUM arrangé pour la Photographie Stéréoscopique et pour Portraits.

Prijs *f* 50.—, *f* 60.— et *f* 75.—.

(3547) H. M. VAN DORP.

LEWIS'S

AUSTRALIAN HIPPODROME

on the Kingsplain.

Open every evening.

Grand change of performance.

On Wednesday 16th, Thursday 17th and Friday 18th September.

1. GRAND ENTREE; by 8 Ladies and Gentlemen on 8 horses.
2. THE TRAINED HORSE ALFRED by Mr. **Lewis.** Clown Mr. *Yeamans.*
3. First appearance of the THREE GRACES, by Mad-mes **Cousins, Yeamans,** and Mademoselle **Camitte,** on three horses. Clown Mr. *Cousins.*
4. First night of Mr. **Smith** as the INDIAN HUNTER on his bare backed horse. Clown Mr. *Yeamans.*
5. Mrs. **Cousins** in her BEAUTIFUL ACT OF EQUESTRIANISM. Clown Mr. *Cousins.*
6. First night of Messrs. **Burton** and **Smith** as the OLYMPIANS, on two horses. Clown Mr. *Cousins.*

Intermission of 15 minutes.

7. Mr. **Christoff** WONDERFUL PERFORMANCES ON THE TIGHT ROPE. Clowns Messrs. *Cousins* and *Yeamans.*
8. Madam **Yeamans** in one of her FAVORITE DANCES.
9. Mr. **Burton's** ACT OF HORSEMANSHIP. Clown Mr. *Yeamans.*
10. The performance will conclude with for the first time here, TRAMPOLINE LEAPS, by the company.

Price of Places.

First Class *f* 4. *Second Class* *f* 2. *Third Class* *f* 1.
Military in uniform half price to the first and second.
Children the same.
Tickets to be had and places secured at the Hippodrome from 7 A. M.
The Hippodrôme will open at 7½. Performance at 8 o'clock.

NOTICE. All accounts against Mr. LEWIS, or any of his company are to be sent in, for payment every Monday before 10 A. M. (3529)

Societeit de Harmonie.

Stafmuzijk

Donderdag 17 September 1863, ten 8 ure.

Namens de Directie,

(3568) L. J. H. BOUMAN, *Secretaris.*

Rec.·. 1e gr.·., 17 dezer, des avonds ten 8 ure.

(3527)

Théâtre Français de Batavia.

La Direction Théâtrale a l'honneur de soumettre à MM. les habitués du Théâtre, les clauses et conditions de l'abonnement pour la nouvelle Saison Lyrique et Dramatique; elle assure MM. les abonnés qu'elle mettra tous ses soins à composer ses spectacles de la façon la plus variée et parmi les ouvrages nouveaux qui seront représentés, elle peut citer d'avance:

Le Trouvère. -- Rigoletto.
Grand Opéras de *Verdi.*
Martha.
Grand Opéra de *Flotow.*
Le Pardon de Ploërmel.
l'Etoile du Nord.
Le Caïd. -- Galathée.
Maitre Patheln.
Les Dragons de Villars.
etc. etc. Opéras Comiques.

Conditions de l'abonnement

pour la

nouvelle Campagne Théâtrale de 1863 et 1864.

L'Abonnement est exclusivement à l'année et *payable d'avance*, au commencement de chaque mois d'Abonnement.

L'Abonnement est personel et nul ne pourra se faire remplacer.

L'Abonnement Général se composera de 72 représentations, (6 par mois d'Abonnement.)

Prix de l'Abonnement:

Par Mois d'Abonnement.

Une place reservée dans les Loges. . . . *f* 25,—
Amphithéâtre un Cavalier (place reservée). „ 20.50
„ une Dame „ d°. „ 14,50
Parterre. . . . . d°. „ 19,—
Entrée libre (sans place réservée) un Cavalier. „ 18,—
une Dame. „ 12,—

Les persones qui désireraient prendre des Abonnements, sont priés de s'adresser au Théâtre à la location; tous les jours de 8 heures du matin à 11 heures.

Le Prix d'Entrée pour toute Représention qu'elle soit donnée abonnement courant ou suspendu est invariablement fixé à *fl.* **5,**— aux Loges, Amphithéâtre, Parterre.

MM. les Abonnés seuls pourront conserver leurs places aux Représentations abonnement suspendu de *fl.* **3,**— par place, toutefois en prévenant à la location avant 10 heures du matin, le jour du spectacle.

J. ROBERT.
Em. LEMOIGNE.
Directeurs.

(3526)

Théâtre de Batavia.

Par permission de M. le Résident.
VENDREDI 18 Septembre,
Première Représentation du 1er mois d'Abonnement.
Première Représentation de

LA FILLE DU RÉGIMENT,

Opéra Comique en 2 *Actes par* M. M. St. Georges et Bayard.
Musique de DONIZETTI.

On terminera par une 1re Représentation de
Maître PATHELIN.
Opéra Comique en 1 *Acte par* MM. de Leuven et Langle.
Musique de F. BAZIN.

Prix des Places.

Amphithéâtre, Parterre	*f* 5,—
Galerie	„ 1,50

S'adresser au Théâtre pour les Abonnements de 8 heures du matin à 11 heures.

Les bureaux ouvriront à 7½ heures.
On commencera à 8 heures précises.
(3591)

Militaire Societeit Concordia.

Bij gunstig weder, elken **Woensdag namiddag**, van 5¾ tot 6¾ uur
HOORNMUZIJK
in den TUIN.
Namens het Bestuur,
De Secretaris,
(3576) BRUIJN VAN ROZENBURG.

Daartoe geautoriseerd door President en Directeuren der Javasche Bank, maakt de ondergeteekende bekend, dat de, in de Javasche Courant van den 5 j.l. geplaatste annonce, houdende bekendmaking van den „*Executoriale verkoop* van een huis, ten laste van den heer *H. J. Lion, als geëxecuteerde*, zoodanig is gesteld geworden als een| *onvermijdelijk* gevolg der voorschriften van *de Wet.*

Dat het daarbij ten verkoop aangekondigd perceel vroeger het eigendom was van den heer *H. J. Lion*, maar thans behoort aan de erfgenamen van wijlen *B. J. Leon* en verkocht wordt voor een hypothecaire schuld van *f* 20,000.— *ten laste van diens boedel,* maar nog loopende ten name van den heer *H. J. Lion*, omdat de tegenwoordige eigenaar van het perceel daarvoor nog geen nieuwe raadschuldkennis had afgegeven.

De Advokaat en Prokureur,
H. KLEIN.
Batavia, 16 September 1863. (3593)

Onder referte aan het Prospectus, opgenomen in de Nos. 62 en 63 van dit blad, hebben de ondergeteekenden de eer aan de ingezetenen van Nederlandsch Indië bekend te maken, dat zij door de **Algemeene Maatschappij van Handel en Nijverheid** gevestigd te *Amsterdam*, gemagtigd zijn om van het door haar gewaarborgd Kapitaal van de **Nederlandsch Indische Handels-Bank** EEN MILLIOEN GULDEN Ned. Ct. of 4000 Aandeelen à *f* 250.— ter inschrijving in Nederlandsch Indië beschikbaar te stellen, en wel op de volgende voorwaarden:

1o. de inschrijving geschiedt gulden om gulden in dier voege, dat voor elk Aandeel van *f* 250.— Ned. Ct. alhier *f* 250.— Ind. Ct. moet gestort worden met bijbetaling bovendien van *f* 2.— per Aandeel tot dekking der onkosten, vallende op het beschikbaar stellen van Aandeelen in Indië; terwijl in geval de koers op Ned. beneden pari (b. v. tot 99½ of 99) terugloopt, ook het te lijden wisselverlies door de inschrijvers moet worden bijgepast.

2o. de eerste Storting van 25 pCt. of *f* 62.50 per Aandeel, met bijpassing van de Sub 1 bedoelde *f* 2.— per Aandeel, zal plaats hebben binnen eene maand na de toewijzing tegen voorloopige recepissen door de ondergeteekenden af te geven, die later volgens annonce ingewisseld zullen moeten worden tegen voorloopige bewijzen van aandeel door het Bestuur der Ned. Ind. Handels-Bank te Amsterdam af te geven.

3o. de gelegenheid tot inschrijving blijft alhier geopend tot 15 October 1863, zullende, ingeval voor meer dan 4000 Aandeelen mogt zijn ingeschreven, de verdeeling der beschikbaar gestelde 4000 Aandeelen geschieden ponds ponds gewijze onder de gezamenlijke inschrijvers, dus in verhouding tot hetgeen door ieder ingeschreven zal zijn.

4o. Zoo spoedig mogelijk na den 15den October 1863 zal aan belanghebbenden schriftelijk kennis worden gegeven, welk getal Aandeelen hun wordt toegewezen, zullende binnen één maand na deze kennisgave de Sub 2 bedoelde 25 pCt. moeten gestort worden.

Inschrijvingen zijn, behalve ten kantore van de ondergeteekenden, ook opengesteld bij de Heeren DORREPAAL & Co. te *Samarang*, FRASER EATON & Co. te *Soerabaija*, J. F. VAN LEEUWEN & Co. te *Macasser* en PAINE STRICKER & Co. te *Padang*, bij wie tevens Prospectussen en Statuten der **Nederlandsch Indische Handels-Bank** verkrijgbaar zullen wezen.

PAINE STRICKER, & Co.
BATAVIA, 12 *September* 1863. (3519)

WOODBURY & PAGES
Atelier
voor
PHOTOGRAPHIE INSTANTANÉE
is nu geopend van half zeven tot half acht 's morgens.
Kinderen van elken leeftijd kunnen gephotographeerd worden. Men wordt beleefdelijk verzocht een of twee dagen bevorens hiervan kennis te geven. (3545)

De Ondergeteekenden ontvangen voortaan geregeld uit Europa
SUIKERPANNEN,
van de beste kwaliteit en van de ondervolgende afmetingen, t. w.:

van 96 × 32	Eng. dm.	van	70 × 23	Eng. dm.
90 × 30			65 × 22	
86 × 29			60 × 20	
82 × 27			56 × 19	
78 × 26			52 × 17	
74 × 25			50 × 16	

Nadere Informatiën te bekomen bij
(3575) MACLAINE, WATSON & Co.

FABRIEK
voor
Stoom- en andere Werktuigen,
IJZER- en KOPERGIETERIJ, KOPERSLAGERIJ en KETELMAKERIJ,
STOOMHOUTZAAGMOLEN EN DEPOT VAN GEZAAGD EN ONGEZAAGD HOUT
van
(3560) **DROSSAERS & Co.**

MACHINERIEN.
PAUL VAN VLISSINGEN & DUDOK VAN HEEL
en
Van Vlissingen, van Heel, Cail Halot & Co., *Amsterdam.*

De Ondergeteekenden, Agenten van genoemde fabriekanten, hebben thans ***alhier***, te ***Samarang*** en ***Soerabaija*** ten verkoop gereed liggen:

Een **SUIKERMOLEN** met cylinders van 24⅝ × 51 Eng. duimen met Waterwerk, 2 stel kamraderen, **Stoommachine** van 16 p. kr, met ketel van 20 p. k., hooge drukking, (liggende ***alhier***).

Drie compleete **DISTILLEER-TOESTELLEN** ter vervaardiging van Arak, waarvan 2 voor 16000 en een voor 21000 litres stroop in 24 uren te verwerken, een toestel **alhier** en 2 te **Soerabaija** liggende.

Een **SUIKERMOLEN** met Cylinders van 28 × 56 Eng. duimen, met een dubbel stel kamraderen en waarlooze cylinder, om zoowel door Water als door Stoom te kunnen worden gedreven, liggende te ***Samarang.***

Twee Compleete **VACUUM-INSTALLATIËN**, ieder met ééne pan van 7½ Eng. voeten diameter, een toestel ***alhier*** en het andere te ***Soerabaija*** liggende.

Eene Compleete **STOOMMACHINE** (horizontaal) van hooge drukking, ter drijving van een luchtledig toestel met 2 pannen van 7½ Eng. voeten.

Een **SUIKERMOLEN**, met cylinders van 24⅜ × 51 duimen, aan eene zijde van kamwielen voorzien, liggende te ***Soerabaija.***

Twee **SUIKERMOLENS** met cylinders van 19⅝ × 55½ Eng. duimen, waarvan een met Waterwerk, een ***alhier*** en een te ***Soerabaija*** liggende.

Eenige **CRUSH-** of **BREEKMOLENS**, om met de hand of met stoom gedreven te worden, liggende ***alhier*** en te ***Soerabaija.***

Eenige stellen **SUIKERPANNEN** voor Batterijen in verschillende afmetingen met brandwerk compleet, liggende te ***Soerabaija.***

Een **STOOMWERKTUIG** van 4 paarden kr. hooge drukking zonder Stoomketel, liggende te ***Soerabaija***:

Gesmeed ijzeren **ASSEN** voor Suikermolens van diverse dimensiën, van af 9 Eng. voeten × 11⅛ duim tot 6½ Eng. voeten × 7⅝ duim diameter, liggende ***alhier*** en te ***Soerabaija.***

Een compleet **GAZTOESTEL** tot verlichting van privaat woningen of publieke gebouwen met lampen etc., geheel compleet, liggende te ***Soerabaija.***

Drie ijzeren **HIJSCHKRANEN**, ieder hebbende een Draagvermogen van 4000 kilos, liggende ***alhier*** en te ***Soerabaija.***

Twee complete geheel ijzeren **TABAKSPERSEN**, liggende te ***Soerabaija.***

WAARLOOZE DEELEN voor Vacuums- en Stoomketels, als: ***Barometerglazen***, ***Peilglazen***, ***Kijkglazen***, ***Thermometerschalen***, Pitten voor ***Locatelli-Lampen***, etc., liggende te ***Soerabaija.***

Een **SUIKERMOLEN** met cylinders van 30 × 56 Eng. duimen, liggende te ***Soerabaija.***

Zes compleete **VOEDING-MACHINES** voor Stoomschepen met cylinders van 7 en 8 duim diameter.

Terwijl met het Ned. Schip ***Quartet*** naar hier onder weg zijn:

Twee compleete luchtledige **KOOK-TOESTELLEN**, ieder met 2 Pannen van 7½ Eng. voeten diameter, Ketels, Machine, enz.

Twaalf **CENTRIFUGES** met compleet Drijfwerk, in stellen van 2, 4 of 6 stuks te bekomen.

Twee geslagen ijzeren platte **UITDAMPINGS-BATTERIJEN.**

Een groot aantal geslagen ijzeren **KAR-ASSEN** met bussen, tot zeer goedkoope prijzen te bekomen.

Nadere opgaven en teekeningen verkrijgbaar bij
CORN. BETH, te ***Soerabaija.***
ROBERT KAMPF, te ***Solo*** en bij
de Agenten,
(3464) DüMMLER EN Co., te ***Batavia.***

MACHINERIEN.

De Ondergeteekenden, Agenten van de Heeren
GEORGE BUCHANAN & CO.,
Ingenieurs Bucklersbury **London** *& York-place Ironworks* ABERDEEN,
nemen de vrijheid Fabrikanten, Landeigenaars en anderen te herinneren, dat zij voortgaan met het leveren van allé soorten van
WERKTUIGEN,
in gebruik bij de bereiding van
Suiker, Koffij, Rijst, Olie, Kalk, Steenen, enz., enz.
alsmede ook:
ZAAGMOLENS,
VERVOERBARE STOOM-MACHINES, POMP-MACHINES voor IRRIGATIE DOELEINDEN,
of tot het vullen van in de hoogte gelegene
BADKUIPEN, STOOMKETELS,
enz., enz.
In voorraad en tegen billijke prijzen:
Stoom-Suikermolens
van verschillende dimensiën (onder welke *één* van eene nieuwe en zeer verbeterde Constructie).
VACUUMPANNEN compleet met al de benoodigde toestellen.
CENTRIFUGES met Stoomvermogen voor het in werking stellen derzelve.
WETZELPANNEN alsmede SUIKERMOLENS voor trekvee in verschillende grootte.
PERSPOMPEN, GEGALVANISEERD IJZER voor Daken en dito
GOOTEN, VUURVASTE STEENEN en KLEI.
(3368) PITCAIRN, SYME & Co.

Algemeene Assurantie Maatschappij
HELVETIA,
GEVESTIGD TE
St. Gallen, Zwitserland.

De ondergeteekenden, door bovengenoemde Maatschappij benoemd zijnde tot hare Agenten voor Java, zijn bereid Risico's tegen Zeegevaar op de gewone Conditiën te teekenen.
(3367) E. MOORMANN & Co.

De ondergeteekenden, Agenten van de
Oostenrijksche Lloyd,
geven door dezen te kennen, dat de prijzen der PLAATSBILLETTEN voor de directe route tusschen
Triest en Alexandrie,
van af den 1 Junij 1863

voor de Eerste Klasse	op £ 15.—	=	*f* 180.—
„ „ Tweede	„ „ 10.—	=	„ 120.—
„ „ Derde	„ „ 6.—	=	„ 72.—

met inbegrip van al het benoodigde verminderd zijn.
(3366) E. MOORMANN & Co.

Koloniale
Zee- en Brand- Assurantie-Maatschappij.

Algemeene Vergadering van Aandeelhouders, op Donderdag 17 September, des voormiddags ten 11 ure, ter behandeling van:
1º. Tot benoeming van eenen Commissaris.
2º. Tot goedkeuring der benoeming van den Heer F. TH. J. HEIJMEIJER, tot tijdelijk waarnemend Commissaris.

Namens de Directie,
Mr. R. V. HEIJLIGER.
(3388) Mr. TH. SCHUURMAN, JOHZN.

Brand-Assurantie-Compagnie, te Amsterdam.
Kapitaal 1.300000.— Gulden

De Ondergeteekenden benoemd zijnde tot Agenten op Java, van bovengenoemde Maatschappij, berigten bij deze, dat zij bereid zijn verzekeringen tegen Brandschade te sluiten op Woon- en Pakhuizen, Koopmansgoederen, Meubelen, enz., enz., alsmede op Suiker-, Koffij-, Thee-, Tabak- en Indigo-Etablissementen, enz., tegen zeer billijke Premien en gewone Condities.

Omtrent nadere informatien gelieve men zich te vervoegen ten Kantore der Ondergeteekenden
MACLAINE, WATSON & Co., Batavia,
McNEILL & Co., Samarang,
(3373) FRASER, EATON & Co., Soerabaija.

IMPERIAL
LEVENVERZEKERING MAATSCHAPPIJ.
Old Broad-Street London,
opgerigt in het jaar 1820.

Het Maatschappelijk kapitaal bedraagt **£ 750,000**,— verdeeld in **7500** aandeelen van **£ 100** — elk, terwijl het gevestigde premiefonds bedraagt ruim **£ 705,000**,—, waaruit blijkt dat deze Maatschappij meer dan **£ 1,500,000**,— bezit, bij een Jaarlijksch inkomen van **£ 1 000,000**,—, om aan de verpligting in het vervolg op bestaande polissen ten beloope van **£ 2,500,000**,— te voldoen.

Alle vijf jaren zal vier vijfde gedeelte van den winst als Bonus aan de polissen worden toegevoegd, zonder dat daardoor de verzekerde persoonlijk verantwoordelijk wordt, zooals bij onderlinge Maatschappijen.

De premiën kunnen maandelijks voldaan worden.

Omtrent maatstaf der Premiën en alle verdere informatiën betrekkelijk deze Levensverzekering Maatschappij kan men zich vervoegen ten kantore van de ondergeteekenden, alwaar men op verzoek prospectussen der Maatschappij en blanco Staten kan erlangen.

MACLAINE, WATSON EN Co. *Batavia,*
Mc. NEILL EN Co. *Samarang,*
(3372) FRASER, EATON EN Co. *Soerabaija.*

PHOENIX FIRE OFFICE.
Gevestigd te LONDON sedert 1782.
ONGELIMITEERD KAPITAAL.

De ondergeteekenden, Agenten dezer Maatschappij blijven voortdurend verzekeringen sluiten tegen Brandschade op WOON- en PAKHUIZEN, MEUBELEN, KOOPMANSGOEDEREN, enz., zoomede op SUIKER-, KOFFIJ- en THEE-ETABLISSEMENTEN, tegen de volgende premiën:

Op gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen in de Steden, zoomede op Goederen in dezelve . . . . ¼% 's jaars.

Op gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen buiten Steden, en afgezonderd van andere Gebouwen, zoomede op Goederen en Meubelen daarin aanwezig . . ½% „

Suiker- en Koffij-Etablissementen.

Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, Producten, Machineriën, Gereedschappen, enz., daarin aanwezig. ½% 's jaars.

Op Gebouwen van Steen en Hout of van Hout alleen, met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig . . 1% „

Op Gebouwen van Hout, met Sirappen gedekt zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig . . . . 1½% „

Op Schepen, liggende op Reeden. . . . 1% „

E. MOORMANN & Co., te *Batavia.*
C. DAMNITZ & Co., te *Samarang.*
(3557) P. KERVEL & Co., te *Soerabaija.*

Nederlandsch-Indische
Levensverzekering en Lijfrente Maatschappij.
BESTUUR:

W. J. van de Graaff,
P. C. W. Anemaet,
F. W. R. Jhr. Flugi van Aspermont,
Mr. T. H. der Kinderen,
D. Jannette Walen,
A. R. J. Cramerus, } *Commissarissen.*
C. F. W. Wiggers van Kerchem,
G. A. de Lange,
Edw. Heijning, } *Directeuren.*

Deze Maatschappij is steeds bereid tot het aangaan van Contracten voor **Levensverzekering en Lijfrente.**

Omtrent de steeds toenemende uitbreiding harer werkkring raadpleege men de driemaandelijks in de Couranten voorkomende staten van deelname.

Edw. HEIJNING, *Directeur.*

Inlichtingen en Blanco's Gratis verkrijgbaar:
te **Batavia**, ten Kantore der Maatschappij.
„ **Samarang,** bij den Heer W. BOSCH.
„ **Soerabaija,** „ de Heeren ANEMAET & Co.
„ **Cheribon,** „ „ „ SAPORTAS & Co.
„ **Tagal,** „ den Heer C. F. JULIUS, Jr.
„ **Padang,** „ de Heeren PAINE STRICKER & Co.
Macassar, „ den Heer J. C. TAMSON. (3561)

NORTHERN
ASSURANCE COMPANY,
gevestigd te LONDON sedert 1836.
Brand- en Levensverzekering.

KAPITAAL GROOT **1,295,760** PONDEN STERLING.

De Ondergeteekenden, Agenten van voornoemde Maatschappij voor Java en de omliggende Nederlandsche Bezittingen, gaan steeds voort met het sluiten van Polissen van Assurantie op de meest billijke en voordeelige voorwaarden op WOONHUIZEN, met het daarin aanwezige AMEUBLEMENT, PAKHUIZEN, GOEDEREN, KOFFIJ-, THEE- en SUIKER-ETABLISSEMENTEN.
(3558) MORGAN, MELBOURN & Co.

Agenten op Java:
B. J. VAN ECK & Co., *Soerabaija,*
VAN DEN BROEK & VEECKENS, *Samarang.*

LIVERPOOL & LONDON
FIRE INSURANCE Comp.
KAPITAAL groot **£ 2,000,000** Sterling.

De ondergeteekenden, benoemd zijnde tot Agenten op ***Java*** van bovengenoemde Maatschappij, deelen bij deze mede, dat zij bereid zijn, om ***Polissen van Assurantie*** op de meest voordeelige voorwaarden te verleenen op ***Pakhuizen, Goederen en Woonhuizen met het Ameublement***, gelegen in de hoofdsteden of nabijheid derzelve, alsmede op ***Thee-, Koffi- en Suiker-Etablissementen op Java.***

De premiën van Assurantie zijn zoo laag mogelijk gesteld, en wanneer klagten mogten voorkomen, die vereffend moeten worden, zal de uiterste billijkheid worden in acht genomen.
(3370) PITCAIRN, SYME & Co.

Nederlandsch-Indische
Zee- en Brand-Assurantie Maatschappij.

Genoemde MAATSCHAPPIJ is voortdurend bereid tot het sluiten van verzekering tegen schade door
B R A N D
te veroorzaken, hetzij op **Suiker-, Koffij-, Thee-** of andere **Etablissementen** en **Inventaris**, als op **Woonhuizen**, alsmede **Inboedel** en **Meubilair,** waarvan de premie bedraagt tusschen **25** en 75 cents 's jaars voor iedere verzekerde *f* 100,—, afhankelijk van den stand van het perceel en zijne belendingen.

Namens het Bestuur:
P. TIEDEMAN, JUN.,
D. JANNETTE WALEN, } *Direkteuren.*

Agenten op Java:
FRASER, EATON & Co., te *Soerabaija.*
B. KOPERSMIT & Co., te *Samarang,*
SAPORTAS & Co., *Cheribon.* (3559)

Royal Insurance Company of Liverpool.
BRAND- EN LEVENSVERZEKERING.

KAPITAAL GROOT **2.000.000.**— PONDEN STERLING

De ondergeteekenden, Agenten van bovengenoemde Maatschappij, gaan steeds voort, met verzekeringen te sluiten tegen brandschade op PAKHUIZEN, GOEDEREN en WOONHUIZEN met AMEUBLEMENT, gelegen in de hoofdsteden of nabijheid derzelven, alsmede op THEE-, KOFFIJ- en SUIKER-ETABLISSEMENTEN OP JAVA.

Zij nemen de vrijheid het publiek te herinneren, dat sedert kort ook LEVENSVERZEKERING bij de Batavia Branche gevoegd is en dus gereed zijn tot het sluiten daarvan op de voordeeligste voorwaarden. Het uitgebreide Kapitaal van deze Maatschappij in verband met de jaarlijksche opbrengst van 500.000 Ponden Sterling en een aanwezig fonds van 800,000 Ponden Sterling, leveren een voldoenden waarborg voor hare soliditeit, terwijl de premien van verzekering even matig zijn als die van andere Maatschappijen en bij schade de voldoening op de promptste wijze geschied.
(3369) PITCAIRN, SYME & Co.

Particuliere Posterij

tusschen
Batavia en Buitenzorg.

ENGELSCHE RIJTUIGEN met 4 paarden *f* 35.—.
dito dito „ 6 „ — 50.—.
Adres: *Marine Hotel* en op *Weltevreden* naast het Postkantoor.
(3591) A. COMBES.

KLEEDERMAKERIJ
van
F. W. WOUTERS, *Passer-Senin.*

Door voorgenomen vertrek finale uitverkoop, tegen zeer verminderde prijzen.
Diegenen, welke nog bestellingen doen, kunnen omtrent de betaling bij termijnen in accoord treden.
Inmiddels is de affaire uit *de Hand te Koop.*
(3567).

De Ondergeteekenden hebben aan den Heer **ALBERT MOHR** hunne **Generale Procuratie** verleend.
BüSING, SCHRöDER & Co.
BATAVIA, 14 September 1863. (3577)

Mr. PHILLIPS,
Chirurg-Dentist,
Lid van de Odontological Society te Londen,
is dagelijks te spreken ten huize van de Heeren WOODBURY & PAGE, op *Rijswijk.* (3502)

In leen te bekomen:
8000 GULDEN.
Te bevragen bij
(3514) H. M. VAN DORP.

Men vraagt op eerste Hypotheek:
Eene som van
Twaalf Duizend gulden.
Adres bij den Uitgever dezer. (3521)

Gevraagd:
Inwoning met Tafel bij Familie, voor een klein gezin.
3 à 4 gemeubileerde Kamers en Stalling.
Adres franco nummer en uitgever dezer. (3525)

Eene Europesche DAME biedt zich aan voor het besturen eener huishouding of het toezigt en onderwijs aan Jonge Kinderen. Gunstige informatiën kunnen geproduceerd worden.
Adres: Letter **M.** Poste restante *Madioen.* (3542)

Te Koop:
De **drie** door wijlen den Heer **A. Calmer** gebruikte **VIOLEN.**
(3581) CASSALETTE & Co.

Te Koop:
3 fraaije Perzische HONDEN,
geschikt voor de jagt.
Adres:
L. MEIJER,
(3575) *Gang Chassé.*

TE KOOP EEN AANDEEL IN EENE LANDELIJKE ONDERNEMING, gelegen in de Residentie *Soerakarta*; reflectanten adresseeren zich met franco brieven onder letter **A. Z.** bij den Boekhandelaar G. C. T. VAN DORP te *Samarang.*
(3513)

TE KOOP EENIGE SUIKERMOLENS,
van de **LOWMOOR COMPANY** met Cylinders van 24 × 48 inches en de benoodigde IJzerwerken voor Wateraderen.
EEN IJZEREN WATERRAD COMPLEET,
diameter 28 voet, breedte 5 voet.
In groote voorraad:
Suikerpannen,
in alle gewone afmetingen, alsook waarlooze stukken geschikt voor WATERMOLENS van de Lowmoor Fabriek.
Een Stoom-Suikermolen,
compleet, rollen 24 × 48 duim, Stoommachine 12 paardenkracht.
De zoo voordeelig bekende wijze van bewerking van deze Company zal wel eene voldoende waarborg voor de hoedanigheden van deze Machineriën zijn.
PITCAIRN, SYME & Co.,
(3371) *Agenten van de Lowmoor Company.*

TE KOOP:
Twee Wetzel Suikerpannen
EN
Twee Rotatie Suikerpannen
met dubbele bodems en voorzien van DRIJFTOESTEL en VERBINDINGEN, Compleet.
Alsmede eene kleine STOOMMACHINE, complete met VERBINDINGEN tot het drijven van verschillende soorten van MACHINERIEN.
Nadere informatiën te bekomen bij
(3374) MACLAINE, WATSON EN Co.

Te Huur:
Met 1 November het KANTOOR en PAKHUIS, thans Geoccupeerd door de **firma Reynst & Vinju.**
Adres
(3596) GASPER & Co.

H. Oliver Robinson
heeft de Eer bij zijn vertrek op heden met de mail naar Europa, aan **Heeren Inteekenaren op zijn prospectus**, die hij niet meer persoonlijk heeft kunnen bezoeken, zijn *warmsten dank* te betuigen voor de hem verleende ruime ondersteuning en hun bij deze zijn afscheidsgroet toe te roepen tot zijne terugkomst met de NIEUWE STOOMSCHEPEN.
BATAVIA, 15 September 1863. (3589)

De Pillen van Holloway.

Maag-, lever- en huidziekten. Met warme zonnige dagen is scherpe wind of tocht nadeelig voor de gezondheid, en kan somtijds gevaarlijke gevolgen hebben. Terwijl de warmte het bloed naar de oppervlakte drijft, om weer teruggestooten te worden door de scherpe Oosten-winden, wordt het evenwigt in den omloop des bloeds verbroken; de spijsvertering ondervindt hiervan de nadeelige gevolgen, en niet zelden komen er huidziekten uit voort. De pillen van Holloway voorkomen of genezen ieder geval van dergelijke ongesteldheden. Wanneer de spijsvertering niet goed is of de lever aangedaan, dan zijn deselve de beste middelen en genezen altijd, zonder dat men daarbij eenen strengen leefregel behoeft in acht te nemen. Wanneer men dadelijk zijne toevlugt neemt tot deze zuiverende pillen, dan is de moeijelijke spijsvertering en ook de bleekheid van het gelaat spoedig tot den vorigen staat van gezondheid teruggebragt. Zij herstellen den kwijnenden geest en vernieuwen de geestkracht.
Doosjes Pillen à ƒ 1.— ƒ 3.— ƒ 5.—
Potjes zalf à ƒ 1.— ƒ 3.— ƒ 5.—
Thans à kontant te verkrijgen:

Te Batavia	bij	S. B. van Kleeff & Co.
» »	»	Schreuder & van der Crab.
» Soerabaija	»	D. Mauritz Martens.
» »	»	J. J. van den Muijsenberg.
» Probolingo	»	Zimmermann & Co.
» Banjoemaas	»	M. S. Cheriman.
» Poerworedjo	»	J. Kalden.
Djokjokarta	»	Kee Djamboe.
»	»	Wed. C. W. van der Laan.
» Soerakarta	»	M. J. Nanssens.
» Tagal	»	Mevr. de Wed. van Dort.
» »	»	A. J. van der Voort.
» Cheribon	»	W. Gellatly.
» »	»	H. Blok & Co.
» Buitenzorg	»	A. J. van der Voort.
»	»	Schreuder & van der Crab.
» Tjandjoer	»	Schreuder & van der Crab.
» Salatiga	»	O. M. B. Regensburg.
» Samarang	»	G. C. T. van Dorp, H. L. de Lyon, de Groot, Kolff & Co., Joosten & Co. en bij Soesman & Co.

([illegible])

NIEUWE GENEESMIDDELEN
te KOOP,
te **Parijs,** 7 Rue de la *Feuillades*, bij de Heeren
GRIMAULT & Cie., *Apothekers.*

Oplosbare Phosphoszure IJzeroxyde van Dr. Leras.
Dit nieuwe staalmiddel bevat in vloeibaren toestand de hoofdbestanddeelen der beenderen en van het bloed. Volgens de in de hospitalen te Parijs plaats gevondene waarnemingen, overtreft dit middel de staal melkzure ijzer-, of ijzer-joduur pillen en geneest snel, en zonder verstopping te veroorzaken bleekzucht, maagziekten, slechte spijsvertering, bloedverarming, ziekten van vrouwen, kinderen, enz. Het is het beste toevoegsel tot levertraan, de voortreffelijkste gezondheidsbehouder in warme luchtstreken en voor zwakke of teringachtige gestellen. (3562)

Elixir van Pepsine tot bevordering der Spijsvertering.
Dr. CORVISART, Ridder van het Legioen van Eer en geneesheer van Z. M. den keizer der Franschen, is men de aanwending der Pepsine verschuldigd; het is het maagvocht, of veel meer het gezuiverde spijsverterings beginsel zelve. Wanneer, door eenige oorzaak, dit beginsel ontbreekt, heeft zulks slechte spijsvertering, gastrite, gastralgie, ontsteking der slijmhuid, der maag en ingewanden, oprispingen, slijmerigheid, anemie, verlies der krachten enz. ten gevolge. Het Pepsine elixir, dat zich op de goedkeuring der geneeskundige faculteit der Parijsche Akademie grondt, overwint snel deze verschijnselen en doet de brakingen bij zwangere vrouwen ophouden. (3563)

Plantaardige Inspuiting en Capsules van Matico.
De bladen van den MATICO, een peruaanschen boom, in bovengenoemden vorm bereid, genezen spoedig en onfeilbaar Gonorrhoe, zonder eenige vrees voor schadelijke gevolgen. De beroemde prof. RICORD te Parijs verwerpt thans alle andere middelen. De INJECTIE wordt aangewend bij pas ontstane, de CAPSULES bij meer verouderde of ingewortelde gevallen, die na het gebruik van Copaiva, Cubebe of Metaalaardige Inspuitingen zijn overgebleven. (3564)

BORSTZIEKTEN.
Siroop van onderphosphorigzure Kalk.
Dit nieuwe geneesmiddel, hoogst aangenaam van smaak, onfeilbaar voor de genezing van hoest, verkoudheden, zinkingen, griep, borstontsteking is tevens het krachtigste heelmiddel voor tering. Het stilt de hoest, doet het nachtzweeten ophouden en de zieke verkrijgt spoedig de vorige gezondheid terug. (3565)

GEEN LEVERTRAAN MEER!!
Sirop de Raifort Iodé.
Volgens de verklaringen de geneesheeren in de hospitalen te Parijs en de goedkeuring van verschillende akademiën, wordt deze siroop met het beste gevolg in plaats van de levertraan aangewend, welke zij inderdaad verre overtreft. Zij geneest borst,- klier- en waterzuchtige ziekten, bleekzucht, verloren eetlust, reinigt het bloed en geeft kracht aan het gestel; in één woord zij is het krachtigste bekende bloedreinigingsmiddel, dat niet zoo als het potassium en ijzer-joduur de ingewanden of de maag verzwakt en vooral de zegenrijkste werking op klierachtige kinderen heeft. Doctor Cazenave, van het hospitaal St. Louis te Parijs,, prijs deze siroop bijzonder tegen huidziekten aan. (3566)

Oproeping van Crediteuren.
Verificatie van Schuldvorderingen ten laste van de firma SCHIMMELPENNINCK & Co. in Liquidatie, op 30 September a.s.
Belanghebbenden worden beleefdelijk uitgenoodigd hunne rekeningen zoo veel mogelijk vóór medio dier maand te willen indienen.
De Commissie van Liquidatie,
W. CORES DE VRIES,
J. L. VAN GENNEP en
Mr. T. A. KLINKHAMER.
SOERABAIJA, 13 Augustus 1863. (3554)

Bataviaasch Praauwenveer.
De stoomer **Tjiliwong,** is bestemd tot het afhalen en aan boord brengen van PASSAGIERS van stoomschepen.
Vertrekt ten 7 ure des morgens.
Ligplaats binnen den kleinen boom. (3555)
Slechts weinig bagage kan worden medegenomen.

Stoomvaart in den Indischen Archipel.
Het vertrek der Stoomschepen gedurende de maand SEPTEMBER 1863, is geregeld als volgt:
VAN BATAVIA.
naar MUNTOK, RIOUW en SINGAPORE, den 1sten en 15den.
naar SAMARANG en SOERABAIJA, den 7den, 15den, 22sten en 29sten.
naar BILLITON, PONTIANAK en SINGKAWANG, den 8sten.
naar BENKOELEN en PADANG, den 23sten.
VAN SOERABAIJA.
naar SAMARANG en BATAVIA, den 7den, 15den, 22sten en 29sten.
naar MAKASSAR, TIMOR-KOEPANG, DELHI en de MOLUKKEN, den 15den.
naar BAWEAN en BANJERMASSING, den 27sten.
Nadere inlichtingen te bekomen op de Stoombootkantoren in de stad, bij
W. CORES DE VRIES, te *Batavia* en te *Soerabaija.*
NIEUWVEEN en SCHUIJMER, te *Samarang.*
(3556)

Passage naar Nederland
wordt aangeboden met het gunstig bekende Ned. Fregatschip
ANNA,
Kapt. J. R. BOK,
varende een geëxamineerd Geneesheer, om in het begin van October de reis van hier te aanvaarden.
Adres bij *de Agenten,*
(3573) J. CEZARD & Co.

Passage naar Nederland
wordt aangeboden met het snelzeilend en voor den overvoer van passagiers zoo bijzonder wel ingerigt en alom gunstig bekende campagne Barkschip
AZIA,
Kapitein F. MOLENAAR.
Deze bodem zal na te *Samarang* beladen te zijn, tegen het einde der maand *October* de terugreis van hier aanvaarden; een geëxamineerd Scheepsgeneesheer bevindt zich aan boord.
Voor informatiën vervoege men zich te *Batavia,* bij
de Agenten,
HAAGER & SCHUURMAN,
of bij den *Gezagvoerder,* en te *Samarang* bij de Heeren
(3569) DORREPAAL & Co.

Passage naar Nederland
wordt aangeboden met het uitmuntend ingerigt Ned. Barkschip
Ida Elisabeth
Kapt. W. DOOREN,
om tegen het laatst van dezmaande van hier te vertrekken.
Informatien bij
de Agenten,
(3574) J. CEZARD & Co.

DE VRIJE VAART OP DE SCHELDE.

Eindelijk dan hebben de Belgen het doel bereikt, waarnaar zij zoolang gestreefd hebben, eindelijk is de koningin der Schelde, de trots der Natie, ontslagen van de banden die haar jarenlang omkneld hielden, en hare voortdurende ontwikkeling steeds tegenwerkten. Elke Belg is er van overtuigd, dat nu die banden, die de treurigste gevolgen voor het eens zoo welvarende Antwerpen na zich gesleept hebben, verbroken zijn, deze voor den handel zoo uitnemend gelegen stad zich weldra weder tot haren vorigen luister zal verheffen.

Het is bekend hoe Antwerpen in de middeneeuwen door haren uitgestrekten handel bloeide, hoe de rijkdom harer inwoners ieder naar haar bezit deed haken. Waaraan was dit anders toe te schrijven dan aan dit, dat het aan de schepen van alle natien was toegestaan de Schelde vrij op en af te varen, dat zij vrij hunne schatten aldaar ter markte konden brengen! De vrede van Westphalen maakte echter daaraan een einde. Amsterdam, steeds naijverig op den bloei van Antwerpen, bewerkte dat de Schelde voor de schepen der vreemde natien gesloten werd, en weldra ondervond Antwerpen daarvan de treurige gevolgen. Haar eertijds zoo bloeijende handel, door deze belemmeringen bemoeijelijkt, verminderde alras en ging langzamerhand geheel te niet, en Amsterdam plukte er weldra de vruchten van. In dezen toestand kwam tot de Fransche overheersching geen verandering. De denkbeelden die Napoleon omtrent de gunstige ligging van Antwerpen koesterde, zijn bekend; zijn heerschappij was echter van te korten duur, dan dat hij zijne plannen zoude hebben kunnen verwezenlijken. De vrede van 1815 en de daarop gevolgde vereeniging der Noordelijke en Zuidelijke Provincien was voor Antwerpen het aanbreken van een nieuwe dag. De naijver der Hollandsche koopsteden, zoo hij bleef bestaan, was toch grootelijks verminderd, Antwerpen was immers nu ook een Nederlandsche koopstad geworden. Het moet werkelijk verwondering baren, hoe spoedig Antwerpen weder het hoofd omhoog stak, hoe spoedig zij, wat zij verloren had, weder inhaalde. De daarop in 1830 gevolgde scheiding riep echter weder een nieuwen toestand in het leven. Bij het tractaat van 13 April 1839 werd bepaald, dat de Schelde voortaan zoude geopend blijven voor de schepen van alle natien, onder voorwaarde evenwel, dat van alle schepen, naarmate hunner grootte, ten voordeele van Nederland een recht zoude geheven worden. Het Belgische Goevernement had nu kunnen volstaan met aan de schepen der vreemde Natien de zorg over te laten hare eigene belasting te betalen, maar het oordeelde beter te doen, wanneer het zelf die belasting, die door hare nieuwheid zeer veel kwaad had kunnen stichten, droeg. De wet van 5 Junij 1839 stond dan ook aan het Belgische Goevernement toe aan alle schepen de door hen betaalde belasting terug te geven. Hierdoor zeer ter hulpe gekomen, nam dan ook de handel van Antwerpen weldra meer en meer in groote mate toe. Terwijl in 1842 de tonnen inhoud der aankomende schepen 576,672 bedroeg en de waarde van den invoer ƒ 484,860,000, was de eerste in 1861 tot 1,504,551 en de tweede tot ƒ 1,810,700,000 gestegen. Spoedig bemerkte men evenwel, dat de bepalingen dezer wet, hoewel ten voordeele van Antwerpen werkende, het Budget zeer bezwaarden en verhoogden, want hoe meer schepen er de Schelde op- en afvoeren, der te meer belastingen moesten er ook betaald worden. In 1839 betaalde het Belgische Goevernement 508,000 frcs, in 1852, 1,000,000 frcs en in 1862 2,000,000 frcs aan de Nederlandsche Regering, zoo dat men rekende in 24 jaren meer dan 24,000,000 frcs betaald te hebben. Het werd dus zaak deze groote lasten zoo veel en zoo spoedig mogelijk te verminderen en te doen verdwijnen.

Om dat doel te bereiken heeft de Belgische regering jaren lang met de grootste schranderheid gewerkt. Zoo bewerkte zij bij de tractaten, die met Denemarken en Hanover gesloten werden, tot afkoop van de rechten, die bij het doorvaren van de Sond of op en afvaren van de Elbe geheven werden, dat het door haar te dragen aandeel in dien afkoop haar door die Rijken werd kwijtgescholden, op voorwaarde, dat ook zij van het door hen te dragen aandeel in dien afkoop van de Schelde tol van hen niet zoude vorderen.

Eindelijk wendde de Belgische Regering zich tot de Nederlandsche om te beproeven, of zich van dien kant tegen den afkoop onoverkomelijke bezwaren zouden voordoen.

Om de overige Europeesche mogendheden spoediger over te halen om hunne medewerking te verleenen, bood de Belgische Regering aan van de aan Nederland te betalen som zelve het 1/3 gedeelte te betalen, daarenboven beloofde zij niet alleen op de Schelde, maar langs de geheele kust het door haar tot dus verre geheven ton- en bakengeld afteschaffen, de loodsgelden met 20 à 30 pCt. te verminderen, en de stedelijke belastingen te vereenvoudigen. De Nederlandsche Regering verklaarde zich terstond bereid om tot dien afkoop mede te werken; de Tweede Kamer der Staten-Generaal verwierp echter het haar aangeboden tractaat. Door het tegenwoordige ministerie, dat mede dien afkoop zeer genegen was, is aan de Tweede Kamer, zooals bekend is, weder een tractaat aangeboden, waarbij voor Nederland veel gunstiger bepalingen zijn bedongen geworden, die mede voor Belgie zeer aannemelijk waren. De gemiddelde opbrengst gedurende de tien laatste jaren is daarin tot grondslag der kapitalisatie aangenomen en alzoo de door Belgie te betalen som op ƒ 17,141,644 bepaald. Daar in de drie laatste jaren de door Belgie betaalde rechten zeer toegenomen zijn, zal men moeten toestemmen dat deze maatstaf zeer billijk was.

Ook de vreemde mogendheden zijn meestal, hetzij terstond, het zij na eenige tegenwerpingen, er toe overgegaan de belofte te geven, om het van hen gevorderde aandeel, berekend naar de meerdere of mindere uitgestrektheid van hunnen handel op Antwerpen, te zullen betalen. Het tractaat is daarna eindelijk door de Nederlandsche en Belgische regeringen eenige weken geleden geteekend en door de volksvertegenwoordigingen der beide Rijken goedgekeurd geworden.

Hoezeer de toestand van Antwerpen als handelstad hierdoor is verbeterd geworden, zal wel geen betoog behoeven. De oude, schoone tijden zullen voor Antwerpen wederkeeren, daar zijne ligging nog steeds als hoogst gunstig voor elken handel wordt beschouwd. De schepen dier natien, die door den verstandigen, doch evenwel een tijdelijk nadeel aanbrengenden maatregel, als het ware zijn gelokt geworden Antwerpen te bezoeken, zullen daarmede voortgaan, te meer daar mede een herziening der overige door hen te betalen rechten heeft plaats gehad. De handel op Antwerpen is dus van de boeijen, die hem tot dusverre steeds omkneld hielden en belemmerden, voor een groot deel ontslagen geworden. Niet alleen Antwerpen en geheel Belgie, maar alle natien ter wereld zullen er bij winnen. De voorspoed van den een kan niet anders dan voordeelig op den ander werken. Hoe gemakkelijker de middelen van gemeenschap tusschen twee plaatsen zijn, hoe minder beletselen er worden aangetroffen, des te spoediger zal het verkeer tusschen beiden toenemen, des te spoediger zullen beide zich in eene groote mate van voorspoed kunnen verheugen. Meer en meer wint de leer van het *mare liberum* in Europa veld, de beletselen in vroegere tijden opgeworpen worden uit den weg geruimd, en voor allen de toegang tot alles opengesteld.

Laat ons hopen, dat dezelfde tijden ook weldra voor Indië zullen mogen aanbreken. Tot nu toe heeft de handel alhier, maar al te zeer met allerlei beletselen te kampen gehad, waarvan er wel velen reeds zijn overwonnen of uit den weg geruimd, maar waarvan er nog zeer velen zijn blijven bestaan. Het voorbeeld der Belgische Regering, die met een geringe tijdelijke opoffering, de in het aan hare zorgen toevertrouwde land bestaande beletselen voor de ontwikkeling der welvaart en nijverheid der inwoners tracht uit den weg te ruimen en daarvoor den hoogsten dank verdiend heeft, is ook alhier navolgenswaardig.

INGEZONDEN STUKKEN.

L'homme le plus juste est toujours le plus grand.

Bij Gouvernements besluit 29 Dec. 1861 No. 30 zijn de Ambtenaren bij de Commissie voor de vervoermiddelen op Java, gelijk gesteld met de overige Ambt. voor de burgerlijke dienst in Ned. Indië; thans is er bekend geworden dat door het Gouvernement besloten is de Commissie bovenbedoeld vóór ultimo dezes jaars te ontbinden en de daarbij dienende Ambtenaren op wachtgeld te stellen.

Die Heeren vertrouwen evenwel te veel op de regtvaardigheid van onzen hooggeachten Landvoogd, aan wien wij allen reeds zóó veel te danken hebben, om niet overtuigd te zijn dat dit wachtgeld nimmer uitbetaald, maar zij bij de ontbinding der Commissie tevens in eene andere met hunne vorige gelijkstaande positie gelijkstaande betrekking geplaatst zullen worden.

Wat toch is het wachtgeld? Het leven van een dwergboom. Hij kan noch boom, noch plant worden. De Ambtenaar, vooral de minder bezoldigde, kan er noch van leven, noch van sterven! Verbeeld u een dier Ambtenaren op ƒ 250 activiteits-tractement en in 't bezit van vrouw en 3 kinderen. Wordt hij non-actief of wat hetzelfde is op wachtgeld gesteld, dan krijgt hij 1/3 daarvan dus . . . ƒ 83,33
[illegible] af, zoo hij nog schuld aan den lande heeft
1/4 van ƒ 83,33 dus . . . ƒ 20,83
[illegible]
te zamen . . . „ 35,83
[illegible] zoodat hij dan in handen krijgt ƒ 47,50

Delégeert nu zoo iemand ƒ 20 's maands en trekt hij die délégatie in, dan moet de belanghebbende, wier éénige hulpbron van bestaan welligt die délégatie was, daar ook onder lijden. Van die ƒ 47,50 dus moet hij met vrouw en kinderen even fatsoenlijk leven als vroeger, want de wereld zegt: kunt gij niet meê doen, niet? welnu „qui s'arrête fait sa retraite", en wie heeft zooveel eigenliefde niet, of hij tracht zijne ellende aan het oog der wereld en *vooral* aan dat van den inlander te onttrekken? en wat is daarvan het gevolg? . . . dat hoe langer het wachtgeld duurt, hoe meer hij zich in schulden steekt en jaren noodig heeft om zich te redresseren. En zou dat het lot zijn der mannen die zich zooveel moeite gegeven hebben, die ziekten, ongemakken en ontberingen geduldig trootsten, die door natte sawa's lange stille berghellingen in de brandende zon tot 12, ja 1 ure des namiddags opmaten en waterpassten, die zoover hebben bijgebragt tot de kennis der hoogteligging van alle voorname punten, van de residentien van Java, van de verschillende waterstanden der rivieren en kanalen, tot het projecteeren van rivierverbindingen, van nieuwe kanalen, spoorwegenlijnen, nieuwe wegen; tot het berekenen der capaciteiten van rivieren en kanalen enz., die bij al die werkzaamheden dikwerf gebrek en ellende in de dessa's leden en soms in geen maanden hun *te huis*, dat ieder die haar is, zagen! terwijl de gezondheid van bijna alle en van sommige Heeren zelfs zwaar, hieronder geleden heeft.

Neen! dat gelooven die Ambtenaren niet. Zij zullen door de vaderlijke zorg van onzen beminden Gouverneur Generaal gewaarborgd worden tegen die harde beproeving.

BIJVOEGSEL
VAN DEN
JAVA-BODE
van Woensdag 16 September 1863, No. 74.

't Is waar de Commissie moest om onwederlegbare redenen ontbonden worden, maar welke eminente diensten kunnen die Ambtr., tot een bijzonder corps georganiseerd, niet in den vervolge presteren! Vooreerst kunnen enkele Residenten voor hunne landschappen een onberekenbaar nut trekken uit de gevondene hoogte-ligging van een aantal vaste punten in hunne Residentiën ten opzigte der waterverdeeling voor de besproeijing der sawa's, het aanleggen van kortere en meer waterpasse wegen, binnenwegen enz., zoodra het Gouvt. hun die gegevens afstaat en zoude dat corps met dit werk voort kunnen gaan in die Residentiën, waarin of nog in het geheel niet of bijzonder weinig is gewaterpast.

Ten tweede zoude dat corps de opnamen en waterpassingen kunnen voortzetten in de voor het aanleggen van spoorwegen vatbare streken voor het eventuele geval dat er aanvragen om concessie voor nieuwe spoorweglijnen gedaan werden; (en wij hopen allen dat die niet lang achterwege zullen blijven, het ijs is nu gebroken!) dan is het Gouvt. gewaarborgd dat het op goede données af kan gaan en kan dan met oordeel en kennis van zaken adviseren, terwijl het voor de concessionarissen voordeeliger is de opnamen, waterpassingen, projecten enz. tegen betaling van het Gouvt. over te nemen, dan Ingenieurs uit Europa te laten komen om dit zelfde werk te verrigten vóór de aanvrage om concessie, waardoor tevens tijd verloren gaat en time is money.

Zulk eene bedoelde overgave van stukken is nu geschied met de concessie Poolman cum suis.

Wij eindigen deze weinige regels met de hoop dat het Gouvt. de verdiensten der Ambt. in quaestie in aanmerking nemende, hunner goedgunstig zal gedenken en met het hierboven gestelde motto,

„L'homme le plus juste est toujours le plus grand."

K...... RATIO EC.

Waarde Redacteur!

Onder de vele dwalingen, die ik tot voor korten tijd geleden ten opzichte van Indie koesterde, behoorde ook die, dat men hier zoo weinig deed aan de studie der abstracte wetenschappen. De *Javasche Courant* van jl. Saturdag heeft mij uit dien verkeerden waan gebracht. Zie hier wat daarvan is.

Genoemd blad heeft als extra Bijvoegsel den volke medegedeeld een „Verordening ter bevordering van Rust, Orde, Veiligheid, Netheid en Zindelijkheid ter hoofdplaats Makassar," een enorme Verordening, 78 artikelen groot. Meen niet, dat ik die verordening in haar geheel wil gaan kritiseeren, dat zou te lang duren, alleen de uitvoerige titel levert stof genoeg voor een uitgebreid artikel. Die Verordening — en daar wilde ik juist op komen — beveelt de bovenbedoelde studie: op bevel der Hooge Regering zijn alle wijkmeesters en kampongshoofden te Makasser *zielkundigen van beroep, krachtens hun ambt!*

Gij twijfelt, gij lacht? Lees dan artikel 11 dier Verordening. Daar staat: „Alle vaders of bij ziekte of afwezigheid, de vroedmeesters of vroedvrouwen en eindelijk de huisgenooten zijn gehouden, om binnen 3 maal 24 uren na de geboorte van een kind daarvan aan den wijkmeester of het kampongshoofd kennis te geven, welke die opgaaf noodig hebben voor het behoorlijk bijhouden der ZIELSBESCHRIJVING."

Zijt ge thands overtuigd? Het staat er duidelijk: ZIELSBESCHRIJVING, of met een vreemden en naar ik geloof nieuwen term *psychographie*. Ik noem dezen term nieuw, omdat ik onder alle woorden, afgeleid van of samengesteld met het grieksche *psyche* (ziel) nooit *psychographie*, wel *psychologie (zielkunde)* heb aangetroffen. Is dit woord werkelijk nieuw, dan komt de eer van het vaderschap toe aan het bestuur te Makasser.

Alle jonggeboren *zielen* worden dus te Makasser *beschreven*, en deze beschrijving moet behoorlijk worden bijgehouden. Wat moeten die beschrijvingen, die registers, welke men daarvan aanhoudt, kostbare bouwstoffen opleveren voor de empirische psychologie! Mij dunkt ik zie reeds een van de eminentste zielsbeschrijvers met een werk over empirische psychologie optreden, dat binnen een half jaar in alle talen van Europa vertaald zal zijn! Ik heb ook het een en ander aan die studie gedaan, en men zou mij zeer verplichten, als men zoo goed wilde wezen de methode mede te deelen, die men bij deze beschrijving volgde, en vooral als men de aanvankelijke resultaten openbaar maakte, al was 't maar door middel van de *Javasche Courant!*

Nog iets: begrijpt gij nu eigenlijk, mijn waarde! waartoe *Correctors* moeten dienen bij de Landsdrukkerij? Voor menschen die zóó door en door hunne taal kennen, gelijk het Bestuur te Makasser, is de benoeming van correctors inderdaad een beleediging! — — — Helaas!!

NEDERLANDSCH-INDIE.

BATAVIA.

Wij vestigen de aandacht onzer stadgenooten op de advertentie der Directie van de Societeit Concordia, waarin zij bekend maakt, dat er elken Woensdag namiddag van kwartier voor zes tot kwartier voor zeven, hoornmuziek in den tuin zal zijn, indien het weder zulks niet belet. De Directie verdient ten volle den dank des publieks, omdat zij doet wat zij kan, om hare leden een aangename uitspanning te verschaffen, en wij zijn overtuigd, dat menigeen hiervan gebruik zal maken.

Uit een partikulieren brief, afkomstig uit de binnenlanden tusschen Soerabaija en Toeban, deelen wij het volgende uittreksel mede:

Eenige dagen geleden heb ik een koopje gesnapt, dat alleronpleizierigst was, namelijk een diefstal. Ik bereken dat er voor ± f 250 à f 300 aan geld en goed bij mij door inbraak gestolen is. — De dieven zijn thans bij naam en woonplaats bekend, doch door de goede zorg der policie..... ontsnapt en met het geroofde op stok! — Hier in de binnenlanden van het Soerabajasche is men echter aan zulke dingen reeds gewoon, want ze gebeuren nog al veel. Ga zelf maar eens na. Van af Maart tot op heden 4 September, zijn *alleen in dit district* in verschillende dessa's, voor zoover mij bekend is (want er zullen er ook wel zijn waarvan ik niet gehoord heb), 23 karbouwen gestolen. Het aantal diefstallen in javaansche huizen is ontelbaar. In Maart zijn er bij den administrateur op één nacht drie rijpaarden van f 200 tot f 400 het stuk gestolen. — In Mei is vier palen van hier in den nacht een Europeaan op den publieken weg overvallen, vermoord en beroofd. — Voor 14 dagen is de Wedono van dit district door vergif om het leven gebragt. 's Morgens had ik den man nog ontmoet en 's avonds was hij reeds dood. — Een poos geleden is de heer B.... door een mantri, die geld gestolen had, wat door B.... ontdekt was, des nachts in zijn bed overvallen en bijna afgemaakt. Nu drie weken geleden is er in eene dessa, een kwartier afstands van hier gelegen, eene poging tot moord gedaan door een schoonvader op zijn schoonzoon. — Gij ziet uit dit alles dat het hier een raar volkje is.

Indien deze berigten waar zijn, waaraan wij niet twijfelen, dan denke ieder het zijne over het nut van zulk eene policie voor de rust van Java en de veiligheid van bijzondere personen. *(Red.)*

Aangekomen Vreemdelingen te Batavia.
VAN 12 TOT 15 SEPTEMBER 1863.

JAVA-HOTEL. G. Lewis, Cousins en Echtgenoot, Smith, Burton, H. Etz, van Melbourne. — A. C. H. Dehle, van Singapore. — Christoff, Yeomans en Echtgenoot, van Batavia. — van den Brink, Bartels, van China.— Mevrouw Winterinck, van Onrust.

Vertrokken Passagiers van Batavia.
VAN 12 TOT 15 SEPTEMBER 1863.

Met het Ned. Stooms. *Koningin der Nederlanden*, gezagv. E. Lewis, de Heeren W. Tolson, Rijsdijk van der Burch, H. O. Robinson, de Vrij, Melbourne en familie, Ebbs, Echtgenoot en twee kinderen, Zembsch, Duff, van Daalen, van den Berg, Rennie, twee heeren Manuk, van Braam Morris, E. J. Nijhof, W. J. Penard, Adj.-onder off. Brand, Echtg. en één kind, benevens Z. M. troepen, naar Muntok, Riouw en Singapore.

Met het Ned. Ind. stooms. *Oenarang*, gezagv. H. Kramer, de Heeren Krause, Brunig, Dorrepaal, Echtg. en dochter, Lichtenberg, Hulsteyn, van Heeckeren, de Bruijn Prinse, J. A. de Gelder, Mevrouw de wed. van Teylingen, Mevrouwen Gill en Brown, Mejufvr. E. Ebell, twee dames Zoeters, Mas Adjeng Mariena, Overste Lammerée, benevens Z. M. troepen, naar Samarang en Soerabaija.

Met het Nederlandsch schip *Johannes Lodewijk*, gezagv. A. H. van der Waal, kapt. der Inf. Niclou, Luit. ter zee van der Veen, de heer Selliger, sergeant C. L. Groux en Echtgenoot, een mil. en twee schepelingen, naar Nederland.

Batavia. — Per stoomboot *Koningin der Nederlanden*, kapt. Lewis, zijn den 15den September 1863 door het postkantoor alhier verzonden:

Per overlandmail via	Marseille		9490	adressen.
„ „ „	Triëst		802	„
„ „ „	Southampton		198	„
			10490	adressen.
Naar	Singapore	1607		
„	Banka	379		
„	Palembang	446		
„	Riouw	186		
			2618	„
	Totaal		13108	adressen.

— Uit een van Soerabaija ontvangen telegrafisch berigt van den 12den dezer vernemen wij, dat den 9den te voren de dijk der Kediri-rivier in de afdeeling Modjokerto bij de dessa Ngagri, drie paal ten westen van Dalok, is doorgebroken, waardoor twintig bouws, met tweede gewassen beplant, zijn verloren gegaan. De dijkbreuk heeft eene lengte van 12 roeden en eene diepte van 15 voet; terwijl het water zich ontlast in eene rawa en in de Konto-rivier. Het noodige is verrigt om den afloop van het water te bevorderen en de kanten van den doorbraak te versterken; zoodra het water voldoende zal gezakt zijn, zal de reparatie geschieden.

— Volgens een telegrafisch berigt van Soerabaija van den 12den dezer, was aldaar de mail-boot uit de Molukko's gearriveerd met de tijding, dat in dien archipel overal rust heerschte en de voedingsmiddelen te Menado overvloedig waren. De gouverneur was nog niet terug van zijne met den stoomer *Telegraaf* ondernomene inspectie-reis.

Soerakarta. — Den 13den Augustus jl. is in de dessa Djanti-Kidoel, regentschap Bojolali, brand ontstaan in het huis van den bekel dier dessa, welke brand zich spoedig zoodanig heeft uitgebreid, dat in het geheel 32 bamboezen huizen bij die gelegenheid een prooi der vlammen zijn geworden. De oorzaak van dezen brand wordt door hem, aan wiens huis hij begon, aan kwaadwilligheid toegeschreven, zonder daarvoor evenwel eenig bewijs bij te brengen.

Den 30sten Augustus jl. zijn in de Bengawan nabij de dessa Kenden, regentschap Sragen, de Javaansche jongelingen Sadat en Sahit, te huis behoorende in de dessa Kahoeman, verdronken, terwijl zij zich baadden.

De ongunstige weêrsgesteldheid welke gedurende de maanden Julij en Augustus elders heerschte, heeft ook in deze residentie geheerscht en niet weinig afbreuk gedaan aan de teelt van tweede gewassen, tabak daaronder begrepen, en aan den suiker-oogst. Als eene bijzonderheid kan daarbij vermeld worden, dat volgens eene gedurende lange jaren aangehouden aanteekening der dagen, waarop regen valt, het hoogste getal dier dagen in de maand Augustus tot dusverre voorkwam in het jaar 1854 met 15, doch dat zij in dit jaar zijn gestegen tot 16.

(Jav. Ct.)

Samarang, 11 September. Men schrijft ons het volgende van Ngawie. Den 2den dezer heeft de flankeur M... 's morgens ten 5½ uur een einde aan zijn leven gemaakt, door zich een kogel door het hoofd te jagen. — Als vermoedelijke oorzaak tot deze daad wordt gemeld, dat de flankeur den vorigen dag in de 2de klasse van militaire discipline werd geplaatst. — Deze straf zette hem zoo ter neer, dat hij zijne kameraden welke hem wilden troosten, antwoordde, ik zal *het niet lang meer maken*, en werkelijk schijnt zijn eergevoel hem zoo ver gedreven te hebben, dat hij binnen 24 uur zijn antwoord staafde.

(Sam. Ct.)

Soerabaija, 9 September. Uit alle Residentien van Java's Oosthoek en ook van Madura komen berigten in over de voor het jaargetijde zoo buitengewone weersgesteldheid. Er gaat geen dag voorbij zonder zware en aanhoudende regenbuijen. De rivieren zijn gezwollen en treden hier en daar zelfs buiten hare oevers; het is als ware het in het midden der Westmoesson.

Hoe veel de Suikerbereiding overal onder deze weersgesteldheid lijdt, zal wel geen betoog behoeven. De Fabrieken zijn buiten staat om geregeld voort te werken. Wij vernemen dat dan ook op dien grond in onderscheidene Residentien verzoekschriften aan de Hooge Regering zijn afgezonden, om verlenging van den bij Contract voor de Gouvernements- levering gestelden termijn en dat die verzoekschriften door meest alle Hoofden van gewestelijk bestuur gunstig zijn ondersteund.

Zoo wordt ons onder andere berigten van Pasoeroean het volgende daaromtrent geschreven: De Europesche Suikerfabriekanten onder Pasoeroean hebben zich bij rekest tot Z. E. den Gouverneur-Generaal gewend, strekkende om, op grond van ondervonden belemmering in de vermaling van het riet, ten gevolge van voortdurende zware regens, gedurende dezen oogst, eene verlenging te erlangen van den termijn voor de afmaling bepaald. Dit verzoek is geheel in het belang der Suikerindustrie. Niet alleen de ondernemer, maar ook het Gouvernement en vooral de bevolking zouden door de bewilliging gebaat worden en het is daarom te hopen dat het verzoek toegestaan moge worden.

Uitsluitend door zwaren regen in het begin van Junij, het grootste gedeelte van Augustus en nu weder sedert het begin dezer maand, hebben verscheidene Fabrieken thans reeds 30 tot 32 dagen met alle werkzaamheden moeten stilstaan. Overal ontstond niet alleen gebrek aan bergruimte voor de ampas en Suiker, die niet gedroogd konden worden, maar de ampas pleinen, rietvelden en karrewegen hebben telkens het aanzien van in bewerking zijnde Sawah-velden verkregen, en het is voor het trekvee ten eenenmale onmogelijk geworden om de gewone transporten te verrigten.

Het Gouvernements Contract bepaalt, dat uiterlijk met 15 October de vermaling afgeloopen moet zijn, of zoo veel vroeger voor de Fabrieken, welke voor den 15den Junij zijn aangevangen, met dien verstande dat het riet, voor laatstgenoemden, binnen 120 dagen afgesneden moet zijn. Na dien termijn vervallen de ondernemers in de bekende hooge boete.

Deze overigens vrij goede bepaling, voor zoo verre zij noodzakelijk kan zijn voor ondernemers, die zoo weinig hun belang begrijpen, ten opzigte eener betrekkelijk spoedige verwerking van het riet — deze bepaling is blijkbaar in het belang der bevolking gesteld, om haar eene tijdige teruggave der gronden te waarborgen, benoodigd voor den aanplant van padie. Men moet echter bedenken dat met eene teruggave van eenige tientallen bouws sawa's in de maand October de bevolking, noch de padie kultuur, of zelfs de aanplant van tweede gewassen eenigermate gebaat kan worden; want, voor zoo ver bekend, wordt in den Oosthoek nergens de padie voor medio November geplant en dan nog slechts op enkele velden, die overvloedig van levend water zijn voorzien, en — wat de tweede gewassen betreft — de maand October is hiervoor reeds te laat. Dit alles kan een ieder uitrekenen en nagaan bij de herinnering, wanneer de west moesson gewoonlijk begint. Wanneer dan ook in eenige landstreek de sawa velden voor het grootste gedeelte en bepaaldelijk met uitzondering der waterarme gedeelten — reeds in de maand December zijn afgeplant, dan kan men gerust verklaren dat men aldaar met den padiebouw reeds zeer vooruit is en dat de besturen en Inlandsche hoofden aldaar het met deze kultuur tot eene gewenschte hoogte hebben gebragt — te lofwaardiger, omdat daartoe énergie, tact, locale kennis en regeling der wateraangelegenheden vereischt worden.

Het belang der bevolking kan alzoo geen grond opleveren voor eene afwijzing der gevraagde verlenging. Wordt het verzoek geweigerd, dan bestaat er vrees dat schier alle ondernemers, ten einde zoo min mogelijk in boeten te vervallen, de grondstof niet behoorlijk zullen verwerken, dat wil zeggen voortdurend en met overhaasting meer vermalen dan overeenkomt met de capiciteit hunner Fabrieken. Een ieder, met de Fabricatie bekend, weet hoe het dan gaat. Het riet wordt niet behoorlijk geperst, en het sap even slecht verdampt, verkookt en verder behandeld; terwijl de stroopen, zelfs van goede kwaliteit, geheel verloren gaan. Niemand heeft daarbij meer verlies dan de bevolking met het oog op het haar toekomend plantloon, bij vermindering der productie.

Zij heeft bovendien nog een ander voordeel bij de gevraagde verlenging. De regens hebben namelijk de bewerkt wordende gronden doorweekt. Deze moeten thans weder op nieuw uitdamt pen en gedeeltelijk wederom bewerkt worden, zoodat de aanplan- dit jaar eerst laat afgeloopen kan zijn. Daarvoor en voor de inboetingen is het wenschelijk, dat een gedeelte van het riet ook later te velde blijve, ten einde de noodige bibiet te kunnen verschaffen.

Zijn er meer dringende beweegredenen noodig voor het Gouvernement om in deze de billijkheid jegens bevolking en Fabriekanten in acht te nemen? Wij gelooven het niet.

Want zoo hier niet aan onvoorziene rampen van Hooger Hand te denken valt, dan betuigen wij niet te begrijpen wat eene gezonde uitlegging van den geest eener overeenkomst daardoor wil verstaan hebben.

Overhaast en gebrekkig doorwerken ligt niet alleen niet in het belang van de Fabriekanten, maar ook de bevolking lijdt daardoor schade.

Het kan immers nimmer in de bedoelingen der Hooge Regering liggen, om zich ten koste van industrieel en bevolking beiden met eenige tonnen gouds aan boete wegens wanlevering, onder die onvoorziene omstandigheden te verrijken?

(Nieuwsbode.)

Pasoeroean, 4 September. Den 24sten Augustus jl. heeft eene inlandsche vrouw met name Embok Minah, in een der bijgebouwen van den Controleur van Toempang (Malang), des morgens ten 6 ure getracht zich met een mes den hals af te snijden.

Bij onderzoek heeft zij verklaard, dat zij dien nacht gedroomd had, dat zij een varken den hals afsneed, en wakker wordende eerst bemerkte, dat zij zich zelve eenige wonden had toegebragt.

(Pas. N. Adv. Bl.)

OFFICIELE BERICHTEN.

EXTRACTEN *uit het Register der Besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.*

BUITENZORG, den 12den September 1863. (No. 17.)

(Staatsblad no. 109.)

Gelezen de missive van den Minister van Koloniën van 16 Julij 1863 Lt. AAZ, no. 77/876;

Gelet, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Krachtens magtiging des Konings, autorisatie te verleenen tot indienststelling bij het boschwezen in de residentie Soerakarta van een, Europeschen opzigter op eene bezoldiging van 75 (*vijf-en-zeventig gulden*) 's maands.

Ten tweede: Enz.

Afschrift, enz.

Ter ordonnancie van den Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

Bij Koninklijk besluit van den 9den Julij 1863 no. 96, is de Minister van Koloniën gemagtigd om den Oost-Indischen hoofdambtenaar met verlof in Nederland, S. van Deventer Jszn., laatstelijk resident van Banjoemaas bij het departement van Koloniën werkzaam te stellen.

Civiel Departement.

Benoemd:

Tot lid in den raad van justitie te Batavia, het lid in den raad van justitie te Soerabaija mr. J. van der Pant.

Opgedragen:

De voleindiging der commissie als buitengewoon omgaand regter in de 5de afdeeling opgedragen aan den ambtenaar mr. J. van der Pant, aan mr. H. N. Grobbee, lid in den raad van justitie te Soerabaija.

Schutterijen, enz.

BIJ DE SCHUTTERIJ TE BANDA,

Ontslagen:

Op verzoek, eervol, de tweede luitenant jhr. W. A. F. Goldman.

Benoemd:

Tot tweeden luitenant, de sergeant J. H. E. Hoeke, van het korps.

Militair Departement.

Vergund:

Op verzoek, naar Nederland terug te keeren, aan den bij de landmagt in Nederlandsch-Indië gedetacheerden eersten luitenant der infanterie van het Nederlandsche leger J. H. de Fremerij.

Marine Departement.

Ontslagen:

Uit 's lands dienst, de onderbaas modelmaker, tevens timmerman bij de fabriek voor de Marine en het stoomwezen te Soerabaija, L. W. van Kooten.

ADVERTENTIEN.

POSTKANTOOR.

Op Maandag den 21 dezer zullen Postpakketten worden gesloten voor
BANDJERMASIN,
te verzenden met een der stoomschepen van *W. Cores de Vries.*
De daarvoor bestemde brieven kunnen dien dag worden bezorgd te *Weltevreden* tot 's avonds 5 uur, in de stad tot 4 uur.

Op Dingsdag den 22 dezer zullen Postpakketten worden gesloten voor
PADANG en BENKOELEN,
te verzenden met een der stoomschepen van *W. Cores de Vries.*
De daarvoor bestemde brieven kunnen dien dag worden bezorgd te *Weltevreden* tot 's avonds 5 uur, in de stad tot 4 uur.

De Inspecteur der Posterijen in Ned.-Indië herinnert belanghebbenden dat brievenpakketten zullen worden gesloten ter verzending:

a. per stoomer in verbinding met de overlandmail-dienst van de Messageries Impériales de France,

op Zaturdag den 26sten dezer,

des avonds ten 8 ure.

b. per stoomer, in verbinding met deze dienst van de P. & O. Steam Navigation Company,

op Woensdag den 30sten dezer,

des avonds ten 8 ure.

De brieven-verzending door middel van beide deze diensten, geschiedt gelijkerwijze en onder dezelfde voorwaarden naar Europa, Amerika, Britsch-Indie, Kaap de Goede Hoop, Australie, China, Japan, enz., enz., doch alléén met die sub *b* naar Banka, Palembang en Riouw.

Eindelijk worden de per post bezorgde brieven voortaan steeds per eerstvolgende gelegenheid verzonden, met uitzondering van die waarop uitdrukkelijk eene andere mogt zijn aangewezen.

Bericht voor zeevarenden.

De kommissie tot verbetering der Indische zeekaarten brengt ter kennis van belanghebbenden, dat door het Nederlandsch barkschip *Scheveningen*, op de Oostkust van Banka de navolgende gevaren zijn ontdekt:

1o. Een bank waarschijnlijk droogvallende in de peiling:
N. W. punt van Lapa-gebergte Z. W. t. W. ¼ W.
Piek van Kaap Riah N. W. ½ N.

2o. Een bank met minder dan 3 vadem water in de peiling:
Kaap Riah N. W. ¼ W.
Eiland Bodjeer Z. Z. W. ½ W.

Debiteuren aan het vendudepartement alhier, over de maand Mei 1863, worden bij deze herinnerd, dat de aanzuivering van hun debet uiterlijk vóór ultimo dezer ten vendukantore moet geschieden, wanneer zij zich tegen geregtelijke vervolging wenschen te vrijwaren.

Schutterij van Batavia.

De contribuabelen aan de schutters-kas worden nogmaals herinnert, aan het voldoen hunner contributie over het 3de kwartaal 1863, ter voorkoming van onaangenaamheden.

Tevens wordt medegedeeld, dat er geene nadere herinnering tot het voldoen van dezelve meer zullen worden gedaan.

Oproeping van Debiteuren en Krediteuren.

In de Jav. Cour. van heden worden opgeroepen de Debiteuren en Krediteuren in de navolgende boedels.

Door de gemagtigden van den Mede-Erfgenaam te Pekalongan, in den boedel van wijlen Willem Hendrik Dunlop, in leven geëmploijeerde van de factorij der Nederlandsche Handelmaatschappij te Pekalongan.

Door de Executrice te Sumanap, in den boedel van wijlen den heer Wilhelmus Henricus van Affelen van Saëmsfoort.

BUITENLANDSCHE BERICHTEN.

NEDERLAND.

Men schrijft uit Drenthe: „Ten bewijze hoe belangrijk de veen-exploitatie in deze provincie is, kunnen wij mededeelen, dat er in 1862 gemaakt zijn ruim zestien millioen tonnen turf, eene waarde vertegenwoordigende van ruim millioen 2½ milioen, terwijl de verveening in hetzelfde jaar gedurende eenigen tijd werk verschafte aan ongeveer acht duizend personen. Even als in andere provinciën vermindert het getal schapen ook in Drenthe en wel door de verdeeling en ontginning der woeste gronden.

— Het grijze Athenæum illustre te Deventer staat op het punt om staatsiemantel en bef af te leggen, en, te zamen met het gymnasium over te gaan in eene hoogere burgerschool, volgens de eischen der nieuwe wet op het middelbaar onderwijs. De raad heeft reeds het besluit genomen om beide inrigtingen te vervormen tot ééne school, die zal beantwoorden aan de meer materiële vorderingen van den tegenwoordigen tijd. Een plan van oprigting is den minister van binnenlandsche zaken aangeboden, met het verzoek om een rijkssubsidie. Volgens dit plan zal de inrigting eene hoogere burgerschool zijn met zesjarigen kursus en zal het onderwijs worden gegeven door minstens zes leeraren met den titel van professor en vier leeraren met den titel van lector, behalve de onderwijzers in teekenen, schoonschrijven, gymnastiek en werken in ijzer en hout. Een der professoren zou worden benoemd tot direkteur. De gezamenlijke kosten zijn voorloopig begroot op f 23,000 's jaars; in mindering daarvan zouden komen de schoolgelden en de rijkssubsidie, die tot een bedrag van f 8000 's jaars gevraagd is.

— Sommige couranten hebben onlangs medegedeeld, dat voor Oost-Indië een duikertoestel in aanmaak is, van gelijke soort als de Hollandsche duiker, waarmede men op het wrak der *Lutine* vischt. Men oordeele of dit juist is. Voor de duikerklok voor Oost-Indië, die door den heer Hartogh Heys te Delft wordt gemaakt, en die eerlang zal beproefd worden, is het Amerikaansch systema Maillefert met eenige wijzigingen gevolgd. De hoofdzaak van dat systema is, dat de personen, die in de klok nedergedaald zijn, de gelegenheid hebben om de klok door middel van kranen, die zij zelven bewegen, en dus zonder hulp van buiten, naar verkiezing te doen rijzen en dalen. Bij gevolg is een vaartuig bij die klok niet altijd een vereischte. Zij hangt ook niet in een lijn, om daarmede opgehaald en nedergelaten te worden. Zij stemt *alleen* op dit punt met den Hollandschen duiker overeen, dat bij beiden, door middel eener luchtpomp, dampkringslucht in de klok moet worden geperst. Iedereen zal nu ligtelijk kunnen nagaan, welke groote voordeelen die Indische duikerklok boven de Hollandsche duiker en boven andere duikertoestellen aanbiedt. *(N. Stoomp.)*

ENGELAND.

De *Times* bevat de volgende opgaven: Sedert de vaststelling der prijs-courant, waarnaar de Britsche administratie der in- en uitgaande regten de waarde der koopwaren berekent, zijn de meeste goederen veel goedkooper geworden. Dit blijkt uit de volgende cijfers: In 1862 is aan Britsche producten en fabricaten uit het land gevoerd voor eene waarde van £ 240,720,852 naar de officieele schatting; terwijl de werkelijke waarde slechts omstreeks de helft, namelijk £ 123,992,264 bedroeg. De in 1862 uitgevoerde katoenen manufacturen hadden volgens de aangifte, gegrond op den tegenwoordigen marktprijs, eene werkelijke waarde van £ 30,548,731; doch bij de administratie der in- en uitvoerregten zijn zij naar de officiele prijs-courant gerekend op eene waarde van £ 125,163,251. Op het einde van het jaar 1862 bedroeg het aantal der in de havens van het Vereenigd Koningrijk te huis behoorende schepen 28,440, te zamen eene scheepsruimte van 4,934,400 tonnen uitmakende en doorgaans bemand met 228,139 mannen en jongens. Dat is eene vermeerdering in den loop des jaars van 402 schepen, 127,574 tonnen en 3315 mannen en jongens. De schepen te huis behoorende in de Britsche kolonien waren 10,967 in getal, te zamen 1,107,696 tonnen metende en met 75,924 personen bemand.

— Het bij het parlement ingediende wetsontwerp over de versterking van de haven en de kust van Portsmouth, het eiland Wigt, Plymouth, Pembroke, Gravesend, Medway, Sheerness, Chatham, Dover, Cark en den aankoop van een terrein voor een centraalarsenaal maakt, dat het totaal van de kosten op £ 6,900,000 is gesteld, waarvan reeds £ 3,200,000 zijn goedgekeurd, van welke som £ 2,041,449 tot op 31 Maart van dit jaar waren uitgegeven. De thans verlangd wordende som bedraagt £ 650,000.

— Uit officiële staten blijkt, dat het getal landverhuizers uit het vereenigd koningrijk Groot-Brittannie en Ierland is geweest: 128,496 in 1860, 91,770 in 1861, 121,214 in 1862 en 121,765 in de eerst helft van 1863. In de jaren 1815-1863 zijn als landverhuizers van daar vertrokken: 1,234,-506 personen naar de noord-amerikaansche koloniën, 3,238,579 naar de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, 802,152 naar de australische kolonien en (sedert 1825) Nieuw-Zeeland, benevens 105,599 naar elders. Het totale cijfer der landverhuizers sedert 1815 is alzoo 5,380,836.

FRANKRIJK.

De nieuwe minister van openbaar onderwijs in Frankrijk, de heer Duruy, heeft dadelijk bij zijne optreding stappen gedaan tot wederopbeuring van het onderrigt in de wijsbegeerte, hetwelk aan de openbare inrigtingen van middelbaar en hooger onderwijs in Frankrijk onder den invloed der katholijke partij achteruit geschoven was. In welken geest hij daarvoor werkzaam wil zijn, heeft hij aangeduid in eene rede, door hem bij het sluiten der zitting van den keizerlijken raad voor het openbaar onderwijs gehouden, en terstond in den *Moniteur* medegedeeld. Hij zeide bij die gelegenheid:

„Wij hadden in de zitting een moeijelijk vraagstuk op te lossen, namelijk de regeling van het onderrigt in de wijsbegeerte, hetwelk de Keizer in zijn regt en zijne eer heeft willen herstellen. Ik zou hebben gewenscht, dat gansch Frankrijk kon zien, hoe verheven onze discussie dikwerf was, en hoe veel kalmte heerschte bij die gewigtige gedachtenwisselingen in eene vergadering, waarin evenwel het verschil in geloofsbelijdenis en leerstellingen zoo schitterend vertegenwoordigd is. De oorzaak is, dat wij die vraagstukken met rondborstigheid in discussie hebben genomen, en dat wij als goede burgers hebben gezocht wat ons vereenigt en niet wat ons verdeelt.

„Aan onze scholen was de kroon afgerukt, en ons onderwijs geleek aan een met doornen en struiken begroeiden weg, die naar eene woestijn, naar de ledigheid des gemoeds leidde. Gij hebt dat ledige willen vullen met het groote en heerlijke der zedelijke waarheden, die het erfgoed der menschheid en het geestelijk voedsel voor de maatschappijen der leeken uitmaken. De godsdienst verkondigt in den haar eigen vorm die waarheden. Het is goed, het is noodig, dat ook de rede ze onderwijze, opdat al de geesten in haren heilrijken invloed deelen en opdat de maatschappij onder de toeneming der stoffelijke welvaart niet ontaarde, maar het hoofd hooger opheffe.

„Vreest niet, mijn heeren, dat iemands geloof door dat onderwijs geschokt of gesloopt zal worden. Is de hoogleeraar op zijn leerstoel staatsambtenaar en alzoo verpligt om niets te zeggen in strijd met de wet, die de maatschappij zich heeft gegeven, hij is ook gekozen door den huisvader, die hem zijn kind toevertrouwt, en hij mag geenszins de lessen, die aan het kind in de ouderlijke woning ingeprent zijn, door zijne taal uitwisschen. Zelfs binnen den kring van zijn vak is hij jegens zijne leerlingen verpligt de waarheid, die verlicht maar bedaart, tot rigtsnoer te nemen, niet den hartstogt, die verblindt en verbittert.

„Onze burgermaatschappij is het evenbeeld dezer vergadering: zij vereenigt onder dezelfde wet de menschen van al de kerkgenootschappen en doet hen voor de grootheid van ons dierbaar land in vrede zamenleven. Onze openbare inrigtingen van middelbaar onderwijs zijn gelijk aan onze burgermaatschappij; en gelijk er geene protestantsche of katholijke rhetorica of wiskunst is: even min zal er eene Hebreeuwsche of Mohammedaansche wijsbegeerte zijn, en zelfs geene eigene wijsbegeerte der Fransche universiteit, waarvan eenigen reeds spreken, tenzij universiteit gelijkbeduidend zij met gezond verstand en vaderlandsliefde.

„De priester aan het altaar, de hoogleeraar op zijn leerstoel hebben beiden dezelfde taak. Zij werken daaraan, de een met het oog op den hemel, het toekomstige vaderland, de andere de aarde, de verloopen eeuwen en het tegenwoordige leven in het oog houdende. Zij volgen twee evenwijdige lijnen die naar een gemeenschappelijk doel leiden. Bij beiden zij goede trouw, ontzag voor anderen, zucht voor het algemeene welzijn: de gedachte zij bij hen levendig, dat aan de menschen van goeden wil de vrede op aarde is toegezegd".

— Dezer dagen is eindelijk de reeds zoo lang aanhangige kwestie der erkenning van de vrijmetselaarsorde als inrigting van openbaar nut opgelost. De algemeene vergadering was namelijk geroepen om dat plan van den maarschalk Magnan te bekrachtigen. De bijeengekomen leden, ten bedrage van 500, allen door de loges van Frankrijk afgezonden, vereenigden zich namelijk in negen sectien, in ieder van welke na levendige discussien een lid voor de commissie van onderzoek werd benoemd. Den volgenden dag droeg de heer Massel het rapport voor, strekkende tot verwerping van het voorstel, waarin de vergadering met bijna algemeene stemmen bewilligde. Bij de daarop gevolgde verkiezing van 11 leden van den raad, werd niet alleen de heer Massel, een bekend demokraat, maar ook de heer Colfaven, oud-volksvertegenwoordiger, gekozen. De maarschalk Magnan moet voornemens zijn, ten gevolge dezer besluiten, zijn ontslag als grootmeester in te dienen.

DUITSCHLANND.

De *Berliner Gerichts-Zeitung* bevat het volgende verhaal, waarvoor de verantwoordelijkheid aan dat blad dient te worden overgelaten.

De tegenwoordige keizer van Rusland had voor eenigen tijd eene zonderlinge ontmoeting. Op eene rondreis in de binnenlanden van zijn rijk kwam hij in een stadje, dat bijna uitsluitend door Israëlieten werd bewoond, welke hem als getrouwe en eerbiedige onderdanen ontvingen. Een grijsaard, wiens witte baard bijna tot aan zijn midden reikte en wiens borst met een militaire ridderorde was versierd, trok de aandacht van Alexander II, en op zijn vragen verhaalde men hem, dat de grijsaard Oelblatt heette, soldaat was geweest en door zijne geloofsgenooten sobier als een heilige werd beschouwd; hij nuttigde sedert vijftig jaren geen dierlijk voedsel, maar slechts brood, uijen en een weinig thee. De czaar liet hem naderen en vroeg, waar hij zijne ridderorde had verworven. Oelblatt antwoordde dat hij ze aan Suwaroff had te danken. „Zijt gij ooit gewond geraakt?" vroeg de czaar. — „De geest des kwaads heeft geene magt over mij", antwoordde de grijsaard; „dikwijls stond ik op de punten, die het meest aan de kogels des vijands blootgesteld waren en nooit werd mij een haar gekrenkt".—De keizer glimlachte. „Men heeft mij gezegd," vervolgde hij, „dat gij ook in de toekomst kunt lezen. Zal ik lang regeren? — Zal ik gelukkig zijn?" — Gij zult niet zoo lang regeren, als uw vader", luidde het antwoord, „maar gij zult gelukkiger sterven, dan hij. Uw vader was steeds gelukkig tot op den oogenblik, dat eene slechte tijding zijn hart verscheurde. Gij zult in uw leven veel te lijden hebben, maar uw uiteinde zal niet ongelukkig zijn".— De keizer werd ernstig. „Verklaar u duidelijker!" riep hij uit.— „Binnen een jaar", vervolgde de waarzegger, „zal uw rijk naar eene vuurzee gelijken, welke gij vergeefs zult trachten te blusschen. Drie mogendheden zullen tegen u oorlogvoeren, maar dit zal u niet ter neêr slaan. Meer smart zal het u veroorzaken, te zien, dat uwe volkeren tegen u opstaan". — Na eenige oogenblikken in gepeins verzonken gezwegen te hebben, hernam de keizer: „Indien gij waar zegt, geef mij dan een bewijs van de waarheid uwer voorspellingen". — „De mensch mag God niet beproeven", zeide de grijsaard; „maar opdat gij de waarheid mijner woorden moogt erkennen, luister: binnen een uur zal een bode in allerijl tot u naderen, om u te melden, dat er op een uwer ijverigste dienaren een moordaanslag is gepleegd, welke echter gelukkig verijdeld is. Sla er echter geen geloof aan; de moordaanslag is niet geschied, en het verhaal daarvan is slechts verzonnen om u tegen uwe onderdanen aan te zetten". — De czaar liet den grijsaard vertrekken. Het was toen 's ochtends 11 uur. Juist 12 ure kwam een bode aan met het berigt, dat er een aanslag op het leven van Wielopolski was gepleegd. „Hoe kom ik thans de waarheid te weten?" riep de keizer; „men late den grijzen Israëliet weder hier kon.en!" — Het was te laat. Gedurende het verloopen uur was de grijsaard plotseling door een aanval van beroerte getroffen, en de zendeling van den czaar vond slechts een lijk.

SCHEEPSBERICHTEN.

Aangekomen schepen te Batavia.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	VAN		AGENTEN.
September	12 Bremer	bark	Java	A. C. H. Dohlen	Singapore	2 Sept.	Büsing, Schröder & Co.
〃	14 Nederl.	〃	Jacoba Cornelia	H. Etz	Melbourn	23 Julij	〃
〃	— Ned. Ind.	schoen.	Helena	Thierbach	Pamanoekan	12 Sept.	Reynst & Vinju.
〃	— Nederl.	bark	H. Luduina	van Brink	China	10 Julij	. . . . . .
〃	— 〃	schip	Hebe	Kiehl	Soerabaija		. . . . . .
〃	15 Ned. Ind.	bark	Naim Balhaer	Sech Almani	Boeliling	5 Sept.	Coulster.

Vertrokken schepen van Batavia.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR.
September	13 Nederl.	bark	Bulgersteijn	Geerling	Soerabaija
〃	— Ned. Ind.	〃	l'Union	W. Kemish	Indramaijoe
〃	— Fransche.	schoen.	Ialy	Bertaud	Frankrijk
〃	14 Ned. Ind.	bark	Skanderia	D. F. Varkevisser	Soerabaija
〃	— Nederl.	〃	Stad Middelburg	Ouwehand	Nederland
〃	15 Ned. Ind.	stoomb.	Koningin der Nederlanden	E. Lewis	Singapore, via Riouw & Muntok.
〃	— 〃	〃	Oenarang	H. Kramer	Samarang en Soerabaija
〃	— 〃	schoen.	Henriette	B. Sikkens	Pamanoekan
〃	— Zweedsch	bark	Helena	J. E. Sellmann	Engeland
〃	16 Nederl.	schip	Johannes Lodewijk	van der Waal	Rotterdam
〃	— 〃	bark	Nicolaas Witsen	Portengen	Nederland via Cheribon
〃	— Ned. Ind.	stooma.	Palembang Packet	J. F. Scheel	Cheribon
〃	— Pruiss.	schip	Germania	W. Franke	Soerabaija

In lading liggende schepen te Batavia.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Goede Verwachting*	Hillenius		Paine Stricker & Co.
〃	〃	Watergeus*	H. R. Giezen	Nederland	van Ommeren, Rueb & Co.
〃	〃	Cheribon*	W. J. Coers		〃
〃	〃	Maarten van Rossem*	Gerrebrands		Haager & Schuurman.
〃	schoen.	Alida Maria	J. de Vries	Bantam	〃
〃	bark	Azia	Molenaar	Samarang	〃
〃	〃	Krimpenerwaard*	F. W. v. Heijningen		Maclaine, Watson & Co.
〃	〃	Kiandra*	v. d. Meer v. Kuffeler		Metzendorff, Willmans, R. & Co.
〃	〃	Johanna*	A. Verduin		〃
〃	〃	Ridderkerk*	Teerlink	Soerabaija	J. F. van Leeuwen & Co.
〃	schip	Californie*	de Wija	Soerabaija	Tolson Hunt & Co.
〃	bark	Almonde	Surie		Büsing, Schröder & Co.
〃	〃	Emilie*	J. A. Bruijnseils		〃
〃	〃	Jannette Cornelia*	A. Romijn		B. Kopersmit & Co.
〃	schip	Jacoba Helena*	Swart	Soerabaija	〃
Ned. Indisch	schoen.	Hap Hien*	Lim Goanling		Coulster.
〃	〃	Gapsoen*	Puré		Borneo Comp. Limited.
〃	〃	Helena*	J. F. Thierbach	Pamanoekan	Reynst & Vinju.
〃	bark	Esperanza*	Sie Boentiak		Gezagvoerder.
〃	brik	Tartar*	Lim Kiangkong	Pekalongan	〃
〃	bark	Fathool Rachman*	Said Banama		P. Landberg & Zoon.
〃	schoen.	Mabroek*	Said Madehie		〃
〃	bark	Lachmadie*	Prins		〃
〃	〃	Djoedoel Wadoet*	de Jong		〃
〃	〃	Djinoen*	Said Aloei		〃
〃	〃	Batavia*	Said Djon		〃
〃	〃	Sara Eleonora*	L. G. Danekes	Samarang	Cassalette & Co.
Zweedsch	schip	Oscar I*	A. G. Thomson		Metzendorff, Willmans, R. & Co.
〃	〃	Amphitrite*	Bergelund		C. Bahre & G. Kinder.
Hanov.	brik	Johann Heinrich*	Wulff		〃
Bremer	schip	Richard*	Hertlmeyer		〃
Fransche	〃	Chaptal*	Mocair		J. Cézard & Co.
Engelsche	bark	Helens Bank*	Lawson		Martin Dyce & Co.

De partikuliere schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te Samarang.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCH.	GEZAGV.	VAN
Sept.	4 Ned.	bark	Amalia Augusta	de Veer	Tagal
〃	5 〃	〃	Wilhelmina en Clara	Abrahamsz jr.	Batavia
〃	— 〃	〃	Voorwaarts	Kerkstra	〃
〃	9 〃	〃	Johannes Christiaan	van Obelt	Soerabaija

Vertrokken schepen van Samarang.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCH.	GEZAGV.	NAAR
Sept.	6 Ned.	bark	Batavia	van Dolder	Nederland
〃	8 Frans.	schip	Alp. Nic. Cesard	le Bozec	Frankrijk

In lading liggende schepen te Samarang.

VLAG.		NAMEN DER SCH.	GEZAGV.	BESTEMMING.
Nederlandsch	bark	Jannetje	Lupeke	
〃	〃	Kaap Hoorn	Dick	
〃	schip	Princes Amalia	van Bentveld	Nederland
〃	bark	Amalia Augusta	de Veer	〃
〃	schip	Wilhelmina en Clara	Abrahamsz jr	〃
〃	bark	Voorwaarts	Kerkstra	〃
〃	〃	Johannes Christiaan	van Obelt	〃

Aangekomen schepen te Soerabaija.

DATUM.	VLAG.		NAM. DER SCHEPEN	GEZAGV.	VAN
Sept.	3 Ned.	bark	Johanna	Ingerman	Samarang
〃	5 〃	〃	Hendrika	Bus	Shields
〃	— 〃	〃	Twee Cornelissen	Kreije	New-Castle.
〃	— Pruiss.	〃	Duisburg	Hölljes	〃
〃	6 Ned.	〃	Postiljon	v. Som. Greve	Batavia
〃	8 Pruiss.	〃	Der Nord	Lange	Batavia
〃	— Eng.	〃	Post Bay	Gascoigne	U. z. terug.
〃	— Ned.	〃	Will. K. d. Ned	Bourgh. Zetteler.	Batavia
〃	— 〃	〃	Johanna Christina	Clercq	Shields
〃	— 〃	〃	Kijkduin	Dekker	Amsterdam

Vertrokken schepen van Soerabaija.

DATUM.	VLAG.		NAM. DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Sept.	4 Ned.	bark	Zwaan	v. Hemert	Amsterdam
			Johannes Christian.	v. Heemstede Ob.	Samarang
〃	— 〃	〃	Huijdecoper	Blok	Panaroekan
〃	— 〃	〃	Theodora Methtelda.	v. d. Wijck	Patjitan
〃	5 〃	〃	Delft	v. Geelkerken	Padateekan
〃	6 〃	〃	Maria Adriana	v. d. Heldet	China
〃	— 〃	〃	Schoonderloo	Otto	Ned. v. Bat.
〃	— 〃	〃	Hedda Frederika	Larsen	Pasoeroean
〃	— Zweed.	〃	Tagal	Göbel	〃
〃	7 Ned.	〃	Cornelis Anthonie	Reijaders	Ned. v. Pas

In lading liggende schepen te Soerabaija.

VLAG.		NAM. DER SCHEPEN	GEZAGV.	BESTEMM.
Nederlandsche	bark	Robertus Hendrikus	Mulder	Nederland
〃	〃	Stad Enschede	Kretschmer	〃
〃	〃	Emergens	Smit	
〃	〃	Luconia	Admiraal	Nederland
〃	〃	Tollens	Verhagh	
〃	〃	Wave	Henderson	K. om Ord.
〃	〃	Dolfijn	Gollard	China
〃	〃	Etha	Buschman	Nederland
〃	〃	Alfred	Tadsberg	
〃	〃	Alexander	Dekker	Nederland
〃	〃	Zwaluw	Reeders	
〃	〃	Vrede	v. d. Plas	Nederland
〃	〃	A. R. Falck	Duivenbode	〃
〃	〃	[illegible]	Fallenius	〃
〃	〃	Louis Charles	Pare	〃
〃	〃	[illegible]	Möller	Makassar
〃	〃	[illegible]	Annokkee	Nederland
〃	〃	[illegible]	Bouwmeester	〃
〃	〃	G. F. [illegible]	Wamsteker	〃
〃	〃	Vier Gebroeders	Blok	〃
〃	〃	Maria	[illegible]	〃
〃	〃	Margaretha	[illegible]	〃
〃	〃	Postiljon	v. Som. Greve	〃
〃	〃	Johanna Maria	[illegible]	
〃	〃	Antoinetta	[illegible]	Nederland
〃	〃	Marie	[illegible]	

Aangekomen schepen te Pasoeroean.

DATUM.	VLAG.		NAM. DER SCH.	GEZAGV.	VAN
Sept.	1 Ned.	schip	Gerard F. Servatius.	Wamsteker	Soerabaija

Vertrokken schepen van Pasoeroean.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCH.	GEZAGV.	NAAR
Sept.	6 Ned.	schip	Margaretha Simonetta.	Hoffmann	Nederland.

In lading liggende schepen te Pasoeroean.

VLAG.		NAM. DER SCHEP.	GEZAGV	BESTEMM.
Engelsch	schip	Alma	Conn	Nederland

Aangekomen.

BANTAM. 6 Sept. Ned. schip *Eensgezindheid*, de Waal, v. Batavia.
CHERIBON. 3 Sept. Ned. schip *President Plate*, Harten, v. Batavia.
INDRAMAIJOE. 3 Sept. Ned. bark *Mercator*, H. v. d. Woude, v. Batavia.
TAGAL. 31 Aug. Ned. schip *Vier Gezusters*, Bik, v. Bat. en Cher. — 2 Sept. do. do. *Ida Elizabeth*, Dooren, v. Samarang.
WIJNKOOPSBAAI. 19 Aug. Ned. schip *Pieter Schoenmakers*, van Varelen, v. Batavia.
BANJOEWANGI. 30 Aug. Pruis. schip *Doesboerg*, Holljes, v. New-Castle.— 2 Sept. Ned. bark *Jacoba Cornelia*, Etz., v. Melbourn.

Vertrokken.

INDRAMAIJOE. 3 Sept. Ned. schip *Nieuw Holland*, Witting, n. Nederland v. Batavia.
TAGAL. 31 Aug. Ned. schip *Anna*, Bok, n. Nederland.— 1 Sept. do. do. *Amalia Augusta*, de Veer n. do.— 5 do. schip *Vier Gezusters*, Bik, n. do.
WIJNKOOPSBAAI. 10 Sept. Ned. schip *Pieter Schoenmakers*, van Varelen, n. Amsterdam.
BANJOEWANGI. 31 Aug. Pruis. schip *Doesboerg*, Holljes, n. Soerabaija.

HANDELSBERICHTEN.

Batavia, 12 September 1863.

De MANUFACTUREN-MARKT heeft zich nog niet hersteld van de lusteloosheid die sedert eenige weken heerscht. Houders blijven wat hoofdartikelen aangaat vrij ferm, doch verkoopen bijna niets, de tweede hand teert op oude voorraden of vindt gelegenheid zich te voorzien bij speculanten, zoodat bij de importeurs weinig omgaat. RUWE CALICOTS & SHIRTINGS blijven prijs houdend. GEBLEEKTE SHIRTINGS & MADDAPOLLAMS zoude men lager moeten afgeven als men wilde realiseren. Van ruwe DRILS werden ruim 100 Balen wegens B S op vendutie verkocht. De minst beschadigden bragten *f* 12.— @ *f* 12.40 op. Eng. ongebleekte MADDAPOLLAMS 5/4 haalden op vendutie *f* 4.75 @ *f* 5.—. In CAMBRICS gaat niet veel om. GEVERWDE GOEDEREN genieten weinig attentie. Van ordinaire Engelsche PRINTS werden 100 kisten op vendutie tot tamelijke prijzen gerealiseerd, ook van Eng. WEEFGOEDEREN vonden opruimingen op vendutie plaats. Met BATIKARTIKELEN is het zeer lusteloos, vooral is het moeijelijk voldoende prijzen voor goede soorten te maken, minder courante soorten worden laag van de hand gezet, waardoor in de behoefte voorzien wordt. MULE TWIST hoog gehouden, doch met weinig afdoeningen. Voor ROODGAREN No. 28 wordt @ *f* 340.— geboden, waartoe men niet wil afgeven. NAAIGAREN nominaal @ *f* 450.—. MOLTON DEKENS met geringe verkoopen @ *f* 1.50 @ *f* 1.60 voor 8/4, WOLLEN DEKENS onveranderd. LAKENS en WOLLEN STOFFEN moeijelijk uit de hand te verkoopen.

Van METALEN, als grondstoffen der nijverheid is dezer dagen het Inkomend Regt opgeheven, waardoor de noteringen van alle soorten zooveel lager worden. In afwachting dezer gewenschte verandering werd weinig in die artikelen omgezet.

PROVISIEN & DRANKEN. BOTER met aanvoeren; puike soort bedingt *f* 15.— @ *f* 15.50. KAAS @ *f* 5.— @ *f* 5.50 te plaatsen. HAMMEN *f* 7.— @ *f* 7.25 mits goed geconserveerd. MEEL blijft overvoerd. HOLL. BIER @ *f* 7.— verkocht. JENEVER *f* 10.— @ *f* 10.50. COGNAC goede soorten bedingen *f* 19.— @ *f* 20.— BORDEAUX WIJNEN met weinig kooplust. RIJNWIJN & CHAMPAGNE nog immer overvoerd.

DIVERSEN. In VERFWAREN gaat weinig om. LIJNOLIE met kleine aanvoeren blijft te plaatsen. GOENIEZAKKEN ruim aanwezig. MANILLA SIGAREN, puike @ *f* 50.— verhandeld. LEGGERS *f* 23.— @ *f* 24.— nominaal. AARDEWERK & GLASWERK overvoerd.

Producten.

KOFFIJ. De Gouvernements veiling van 25/m. pic. liggende te Samarang liep heden dooréén @ *f* 40.80 tot *f* 41⅛, particuliere koffij niet ter plaatse aanwezig.

SUIKER. De weersgesteldheid blijft ongunstig op de verwerking en afvoer werken; de resultaten van vele fabrieken zullen daardoor beneden de raming blijven. Door het Gouvernement werden heden alhier geveild.

25/m. pic. Suiker liggende te Sam. dooréén van	*f* 14¾	tot *f* 15⅛	verkocht
30/m. 〃 〃 〃 〃 Soer. 〃 〃 〃	14¾	〃 〃 15⅜	
20/m. 〃 〃 〃 〃 Pas. 〃 〃 〃	14½	〃 〃 15.—	

ARAK met eenige afdoeningen @ *f* 75.— @ *f* 80.—

RIJST blijft in grove blanke kwaliteit zeer gezocht, doch schaarsch, ook ordinaire soorten zijn iets hooger aantenemen.

GOMDAMAR *f* 18.— @ *f* 18.50, goede kwaliteit. GOM-ELASTIEK met geringen aanvoer *f* 93.— @ *f* 95.— INDIGO *f* 4.40

WISSELKOERS. Het Gouvernement en de factorij trekken @ 103% op Nederland. Door den handel wordt @ 104% afgegeven. Enkele transactien vonden @ 103½% plaats. Op Londen *f* 11,20.

SPECIE. Sovereigns *f* 12.— Ducaten *f* 6.10 nieuwe, *f* 7.10 oude. Doll. [illegible]

[illegible] door het arriveeren van vele onbevrachte [illegible] van de Suikeroogst, zoodat men *f* 90 voor [illegible] Vele. Bodems bleven [illegible] emploi te vinden. [illegible] suiker à *f* 60 à *f* 77,50 [illegible]

AFLOOP der door het Goevernement gehouden VEILING van SUIKER en KOFFIJ, op *Zaturdag den* 12 *September* 1863.

SUIKER. Bestaande uit 75,000 pikols, welke in kavelingen van 500 pikols zijn verkocht.

No.		Residentie		Fabriek		Standno.	Prijs
No.	1— 4.	Samarang,	fabriek	Poegoe,	standno.	17,	à *f* 15.—
〃	5— 7.	〃	〃	〃	〃	16,	〃 〃 15.—
〃	8.	〃	〃	〃	〃	14,	〃 〃 15.—
〃	9.	〃	〃	Gemoe,	〃	18,	〃 〃 14.75
〃	10—12.	〃	〃	〃	〃	17,	〃 〃 14.75
〃	13.	〃	〃	〃	〃	16,	〃 〃 14.75
〃	14.	〃	〃	Kaliewoengo,	〃	20,	〃 〃 15.12½
〃	15—15.	〃	〃	〃	〃	19,	〃 〃 15.12½
〃	17.	〃	〃	〃	〃	18,	〃 〃 15.12½
〃	18.	〃	〃	〃	〃	17,	〃 〃 15.12½
〃	19.	〃	〃	〃	〃	16,	〃 〃 15.12½
〃	20—21.	〃	〃	Tjepiring.	〃	19,	〃 〃 15.—
〃	22—23.	〃	〃	〃	〃	19,	〃 〃 14.75
〃	24—25.	〃	〃	〃	〃	18,	〃 〃 14.75
〃	26.	〃	〃	〃	〃	17,	〃 〃 14.75
〃	27—28.	〃	〃	〃	〃	16,	〃 〃 14,75
〃	29.	〃	〃	〃	〃	14,	〃 〃 14.75
〃	30—31.	Japara,	〃	Trankil,	〃	19,	〃 〃 14.75
〃	32—34.	〃	〃	〃	〃	18,	〃 〃 14.75
〃	35.	〃	〃	〃	〃	17,	〃 〃 14.75
〃	36—42.	〃	〃	Langsee,	〃	19,	〃 〃 15.—
〃	43.	〃	〃	〃	〃	18,	〃 〃 15.—
〃	44.	〃	〃	Besiio,	〃	20.	〃 〃 14.75
〃	45.	〃	〃	〃	〃	19,	〃 〃 14.75
〃	46.	〃	〃	Petjagaän,	〃	17,	〃 〃 14.87½
〃	47—50.	〃	〃	〃	〃	16,	〃 〃 14.87½
〃	1— 3.	Soerabaija,	〃	Seroenie,	〃	18,	〃 〃 15.25
〃	4— 5,	〃	〃	Beloeran,	〃	18,	〃 〃 15.—
〃	6—11.	〃	〃	〃	〃	16,	〃 〃 15.—
〃	12—19.	〃	〃	Kraan,	〃	18,	〃 〃 15.—
〃	20.	〃	〃	Gempol-Krep,	〃	18,	〃 〃 14.87½
〃	21—22.	〃	〃	Porrong,	〃	18,	〃 〃 14.87½
〃	23—27.	〃	〃	Waroe,	〃	18,	〃 〃 14.87½
〃	28—32.	〃	〃	Tjandie,	〃	18,	〃 〃 14.87½
〃	33—35.	〃	〃	Sentanen-Lor,	〃	18,	〃 〃 15.12½
〃	36—43.	〃	〃	〃	〃	16,	〃 〃 15.12½
〃	44—46.	〃	〃	Ketegan,	〃	18,	〃 〃 14.72
〃	47.	〃	〃	Watoe-Toelis,	〃	18,	〃 〃 17.87½
〃	48.	〃	〃	Balong-Bendo,	〃	18,	〃 〃 14.87½
〃	42—50.	〃	〃	Djombang,	〃	16,	〃 〃 14.87½
〃	51—55.	Kedirie,	〃	Mingirang,	〃	14,	〃 〃 15.25
〃	56—60.	〃	〃	Menang,	〃	14.	〃 〃 15.37½
〃	1 } 3	Pasoeroean,	〃	Waugoon Redjo. 750 / 750 Wono Redjo,	〃	18,	〃 〃 14.50 / 14.75
〃	4.	〃	〃	Yoso Wilangoon,	〃	18,	〃 〃 14.87½
〃	5— 6.	〃	〃	Kloerahan,	〃	18,	〃 〃 14.62½
〃	7.	〃	〃	Sarie Redjo,	〃	18,	〃 〃 14.75
〃	8.	〃	〃	Djacatra Oost,	〃	17,	〃 〃 14.75
〃	9—10.	〃	〃	Wono Redjo,	〃	17,	〃 〃 14.75
〃	11.	〃	〃	De Goede Hoop,	〃	17,	〃 〃 14.87½
〃	12 } 14	〃	〃	750 Gaijam, 750 / Dankbaarheid,	〃	17, / 17,	〃 〃 14.62½ / 15.—
〃	15.	〃	〃	Sarie Redjo,	〃	17,	〃 〃 14.75
〃	16.	〃	〃	Ardjo Sarie,	〃	16,	〃 〃 14.87½
〃	17—19.	〃	〃	Wono Redjo,	〃	16,	〃 〃 14.75
〃	20.	〃	〃	Gaijam,	〃	16,	〃 〃 14.62½
〃	21.	〃	〃	Becassie Oost,	〃	16,	〃 〃 14.75
〃	22—23.	〃	〃	Dankbaarheid,	〃	16,	〃 〃 15.—
〃	24.	〃	〃	Kawis Redjo,	〃	16,	〃 〃 14.75
〃	25.	〃	〃	Pleret,	〃	16,	〃 〃 14.65
〃	26 } 29	〃	〃	1250 Ardie Redjo, / 1250 De Hoop,	〃	15, / 15,	〃 〃 14.62½ / 14.62½
〃	31.	〃	〃	Gaijam,	〃	15,	〃 〃 14.62½
〃	32.	〃	〃	Dankbaarheid,	〃	15,	〃 〃 15.—
〃	33—34.	〃	〃	Soeko Redjo,	〃	15,	〃 〃 14.62½
〃	35.	〃	〃	De Onderneming,	〃	14,	〃 〃 14.62½
〃	36.	〃	〃	De Hoop,	〃	14,	〃 〃 14.62½
〃	37.	〃	〃	Gaijam,	〃	14,	〃 〃 14.62½
〃	38.	〃	〃	Yoso Wilangoon,	〃	13,	〃 〃 14.87½
〃	39.	〃	〃	De Onderneming,	〃	13,	〃 〃 14.62½
〃	40.	〃	〃	De Goede Hoop,	〃	13,	〃 〃 14.87½

25,000 pikols Samarang gemiddeld *f* 14.90.
30,000 〃 Soerabaija 〃 〃 15.04.
20,000 〃 Pasoeroean 〃 〃 14.73.

Totaal...75,000 pikols.......... 〃 *f* 14.91.

KOFFIJ. Bestaande uit 25,000 pikols, welke in kavelingen van 200 pikols zijn verkocht.

No.			Prijs	No.			Prijs
No.	1— 5.	Samarang,	à *f* 41.12½	No.	56—60.	Samarang,	à *f* 41.05
〃	6—10.	〃	〃 〃 41.01	〃	61—70.	〃	〃 〃 41.01
〃	11—15.	〃	〃 〃 41.02	〃	71—75.	Kadoe,	〃 〃 41.05
〃	16—20.	〃	〃 〃 41.—	〃	76—95.	〃	〃 〃 41.01
〃	21—25.	〃	〃 〃 41.05	〃	96—105.	〃	〃 〃 41.—
〃	26—30.	〃	〃 〃 41.97	〃	106—110.	〃	〃 〃 40.97
〃	31—35.	〃	〃 〃 41.10	〃	111—115.	〃	〃 〃 40.85
〃	36—45.	〃	〃 〃 41.06	〃	116—120.	〃	〃 〃 40,75
〃	46—50.	〃	〃 〃 41.10	〃	121—125.	〃	〃 〃 40.80
〃	51—55.	〃	〃 〃 41.03				

Totaal...25,000 pikols gemiddeld *f* 41.01.

Te Samarang, den 9 September 1863.

Koffij, *f* 40.50 afgedaan op levering oogst 1864 *f* 39,— geboden.
Suiker *f* 14.25 per pik. voor No. 16 in krand. geboden.
Indigo *f* 4.40. voor prima kwal. per Amst. ℔. afg. afwijk. soorten niet dan met (groote reductie te plaatsen.
Koehuiden, *f* 56.— per kodie aangeboden.
Buffelhuiden, *f* 45.— per kodie.
Staart Peper *f* 45.— à 50.— naar kwaliteit
Rijst Ordinairwit, *f* 160.— à *f* 180.— } per koijang à 28 pik. zonder zak-
〃 Java carga, 〃 120.— à *f* 145.— } ken.
Klapper Olie, *f* 32.—
Katjang 〃 28.—
Rotting, *f* 9.— à 11.— Per pikol naar kwaliteit.
Wisselkoers op Holland 103½%. Gouvern. wissel 103%.
〃 voor vrachten 103%.

Soerabaija, 7 September 1863.

Voortdurend heerscht eene lustelooze stemming voor LIJNWADEN, waartoe het regenachtige weder veel toe bijdraagt. In de laatste dagen wakkerde de kooplust voor enkele artikelen wat meer aan en blijven de houders van CALICOTS, MADDAPOLLAMS, DRILLS en SHIRTINGS over het algemeen vrij vast. Inzonderheid worden ongebleekte goederen goed op prijs gehouden.

In GEVERFDE ARTIKELEN gaat weinig om. PRINTS met beperkte afdoeningen. IMITATIE BATIKS door opruimingen van oude partijen tot lage prijzen gedrukt; de afzet van meer gewilde patronen wordt daardoor bemoeijelijkt. WEEFGOEDEREN gaan langzaam af; naar COTTONETTEN blijft eenige vraag bestaan. GARENS met weinig handel. MOLTON DEKENS zijn à *f* 1.45 en *f* 1.50 de 8/4 en *f* 1.90 de 10/4 van de hand gezet. De voorraad vooral bij Speculanten is nog zeer aanzienlijk. WOLLEN DEKENS weinig gezocht. LAKEN is goedkoop opgeruimd. EVERLASTING is in goede sortering coulant te plaatsen. BROEKENSTOF onverkoopbaar.

METALEN worden met het oog op de afschaffing der regten lager aangeboden, zonder dat dit de kooplust veel opwekte. Voor Engelsche STEENKOLEN, waarvan eenige aanvoeren plaats vonden, is *f* 20.— aan den wal te ontvangen, bedongen.

BOTER met nieuwe toevoeren, puike merken bedongen *f* 15.— @ *f* 15.50. KAAS @ *f* 6.50 afgedaan. HAMMEN zijn *f* 7.50 @ *f* 8.— waard. MEEL moeijelijk te realiseren.

BORDEAUX WIJN goede soort te plaatsen. RIJNWIJNEN, CHAMPAGNE, MADERA WIJN onderanderd. Fijne PORTWIJN nu en dan te plaatsen. John Alberty COGNAC gezocht à *f* 20½ à *f* 21,—. GENEVER met geringen voorraad van gewilde merken. VALKER & HAANTJES BIER, à *f* 7 afgedaan.

AARDEWERK & GLASWERK zeer moeijelijk te verkoopen, de markt is gedrukt door groote voorraden. LIJNOLIE blijft gewild; even als TERPENTIJN OLIE. LOODWIT prima soort wordt à *f* 15 aangeboden, MENIE stil; KOFFIJZAKKEN ongevraagd.

RIJST in blanke soorten gevraagd, doch weinig voorhanden. Carga wordt van *f* 130.— genoteerd.

KOFFIJ blijft ontbreken. BUFFELHUIDEN *f* 16 à *f* 18 per pik.

KOEHUIDEN *f* 38 tot *f* 45 per pik. naar kwaliteit. SUIKER stil, in afwachting der Gouvernements veiling.

Het weder blijft een nadeeligen invloed op de fabricatie uitoefenen.

Koers op Nederland 104%

VRACHTEN flaauwer. Voor Suiker is moeijelijk *f* 85 te bedingen. Na de veiling hoopt men wat meer levendigheid te zien.

Te Pasoeroean, 9 September 1863.

Suiker, No. 16	per pik. nominaal		Olie, (klapper)	per pik.	*f* 35.—
Rijst, (witte)	〃 〃	*f* 5.50	Id. (katjang)	〃 〃	〃 30.—
Id. (carga)	〃 〃	〃 4.50	Wisselkoers,	102½, 103 à 103½ pCt.	

AAN- EN UITVOER TE BATAVIA.

VAN 8 TOT 11 SEPTEMBER 1863.

Aanvoer.

Van Rotterdam per Ned. *Jeannette Cornelia*, gez. Romijn, agt. Gumprich en Strauss.

42 kn. gouv. goederen, *Gouvernement*.
5 blad. koper, *v. Ommeren, Rueb en co.*
9 pn. manufact., 200 vs. boter, *Pandel en Sliehaus.*
25 kn. wijn, 2 do. manufact., *E. Moormann en co.*
18 kn. manufact., *Pitcairn, Syme en co.*
3 kn. kramerijen, 4 do. manufact., 54 do. parfumerien, *H. en A. Straus.*
2 kn. machines, 100 vs. boter, *J. Cézard en co.*
2 kn. hoeden en schoenen, 18 do. spiegels, 1 do. modewaren, *Picart.*
120 kn. glas, *B. van Leeuwen en co.*
7 kn. diversen, *Blume.*
3 kn. pianos, *Cassalette en co.*
50 vs. spijkers, *Loonen en co.*
2 kn. diversen, *Order.*
7 〃 〃 *Bornand.*
10 kn. kramerijen, 34 do. parfumerien, 5 do. eau de cologne, 40 do. cherry cordial, 25 do. likeuren, 4 do. parfum. en kramerijen, 26 do. provis., 5 do. meubelen, 25 do. spiegels, 10 do. wijn, 8 do. leder, 2 do. pendules, 500 do. zeep, 2 do. beeldjes, 4 do. schilderijen, 6 do. hoeden, *Maintz en co.*
1 kt. diversen, *Roelofs.*
20 kn. marm. bladen, *C. Bahre en G. Kinder.*
25 vs. boter, *G. Buijn en co.*
2 kn. laken, *Niederer en co.*
7 kn. porcelein, 2 do. knoopen, 2 do. schrijfbeh., 2 do. parfumerien, ...
20 vs. zilv. munt, *N. H. M.*
24 kn. calicots, *J. F. van Leeuwen en co.*
21 kn. prov., kleederen en kramerijen, *Hunter, Houghton en co.*
100 vs. spijkers, *Arnold en Zonen.*
20 vn. en 100 kn. bier, 59 do. kramerijen, 125 do. champagne, 44 do. verf en bitter, 28 do. modewaren, 4 do. ijzerw., 1 do. muziek, *Gumprich en Strauss.*
500 keld. jenever, *Busing, Schröder en co.*
eene partij steenkolen, 30 blad. roodkoper, 3 kn., 1 vt. en 2 ket. koopmanschappen, *voor Soerabaija.*

Van Engeland per Eng. bark *Helens Bank*, gez. Lawson, agt. Martin, Dyce en co.

192 md. aardew., 21 vn. blikw., 16 do. verf, k kn. lederw., 16 bn. en 369 coll. manufact., *Agenten.*
286 stav. hoek-ijzer, 70 bund. staaf-ijzer, 20 coll. filt, 215 do. manufact., *Pitcairn, Syme en co.*
147 coll. manufact., *Borneo Comp. Limited.*
57 〃 〃 *Maclaine, Watson en co.*
117 〃 〃 400 kn. kruid, *Wilson en co.*
1 stoomjagt en toebeh., 28 suiker-pannen, 2 coll. manufact., *Hunter, Houghton en co.*
2 coll. manufact., *Adam en co.*
419 blokk. lood, 1 coll. 1 naaimachine, *Order.*
9 coll. manufact., *Tolson, Hunt en co.*
4176 bund. ijzer, 50 vn bier, 30 coll. manufact., *v. Singapore.*

Van Newcastle per Zw. schip *Oscar I*, gez. Thomson, agt. Metzendorff, Willmans, Ruys en co.

eene partij steenkolen, *Metzendorff, Willmans, Ruys en co.*

Van Nederland per Ned. schip *India*, gez. Vonck, agt. J. Cezard en co.

20 vs. zilv. munt, *N. H. M.*
8 kn. papier, *Engelhard en co.*
75 led. leggers, *C. Bahre en G. Kinder.*
26 kn. zeep en manufafct., *H. en A. Straus.*
2 kn. manufact., *Niederer en co.*
500 keld. jenever, *Cassalette en co.*
1 kt. fluweel, *Pandel en Sliehaus.*
1 kt. inkt, *J. F. van Leeuwen en co.*
3 kn. gravures, *Agenten.*
1 rijtuig, *v. Delden,*
160 coll. prov. en dranken, *Gezagvoerder.*
200 vs. boter, *J. Cezard en co.*
2 coll. hennep, *Landberg en Zoon.*

Van de Lampongs per Pr. *Djoeroepran*, gez. Moh. Ali.

80 pik. boombast, *Gezagvoerder.*

Van de Lampongs per Pr. *Kollek*, gez. Matu.

30 pik. peper, 30 do. koffij, 30 do. dammer, 20 boss. rotting, *Gezagvoerder.*

Van Newcastle per Ned. schip *Zeelandia*, gez. Blaakhert, agt. Maclaine, Watson en co.

723 ton steenkolen, *Order.*

Van Newcastle per Ned. bark *Marinus Willem*, gez. Buijser, agt. Maclaine, Watson en co.

767 ton steenkolen, *Order.*

Van Melbourne per Ned. bark *Constance*, gez. Kimmerer, agt. Büsing, Schröder en co.

3 kn. provisien, *Gezagvoerder.*

Van Rotterdam per Ned. schip *Jacoba Helena*, gez. Zwart, agt. B. Kopersmit en co.

10 vs. zilv. munt, *N. H. M.*
eene partij steenkolen, *W. Cores de Vries.*

Uitvoer.

Naar Nederland per Ned. bark *Minerva*, gez. Botesz, agt. Maclaine, Watson en co.

130 pik. rotting, 500 do. tin, 5004 do. suiker, 8750 do. koffij, *N. H. M.*

AAN- EN UITVOER TE SAMARANG.

Aanvoer.

Van Nederland via Batavia per Ned. schip *Willemina en Clara*, gez. C. Abrahamsz, Jr.
Lading van Nederland:

4204 staven ijzer en kt. kramerijen, *Dorrepaal en co.*
1 kt. zilverwerk, *van Maunen en co.*
80,000 ps. steenen en 26 col. diverse goederen, *N.H.M.*
15 manden bier, *Gezagvoerder.*
164 blokken lood, 10 vn. was, 150 vs. boter, 101 ks. kaas, 50 ps. hammen en 10 do. rookvleesch, *Order.*

Uitvoer.

Naar Nederland per Ned. bark *Batavia*, gez. J. D. van Dolder.

4362 pik. koffij, 3323 do. suiker, 306 bn. tabakbladeren, weg. 42,840 ℔, 70 kn. indigo weg. 10,379 ℔, 78 pik rotting, 1 kt. Confituren en 1 do. arrowroot, *Dorrepaal en co.*
200 pik. koffij, *O. I. M. van Adm. en Lijfrente.*

Naar Frankrijk per Fransch schip *Alphonse Nicolas Cesard*, gez. F. Le Bozec.

3950 pik. koffij en 15 kn. indigo weg. 2618 ℔, *Dorrepaal. & Co.*
1250 〃 〃 〃 *O. I. M. van Adm. en Lijfrente.*

AAN- EN UITVOER TE SOERABAIJA.

Aanvoer.

Van New-Castle per Ned. schip *Twee Cornelissen*, gez. J. C. Krege.

448 tonn. steenkolen, *Gouvernement.*

Van New-Castle per Ned. schip *Hendrika*, gez. H. A. J. Bus.

850 tonn. steenkolen, *Gouvernement.*
50 stuks hammen, 80 ks. dranken, 75 do. kaasjes, 80 stuks roeiriemen, *Gezagvoerder.*

Van Nederland via New-Castle per Ned. schip *Johanna Christina*, gez. S. Le Clercq.

773 tonnen steenkolen, *Gouvernement.*
75 stuks hammen, 40 ks. kaas, 5 do. wijn, 20 roll. zeildoek, 1 coll. haarolie, 10 bossen garen, *Gezagvoerder.*

Van Nederland per Ned. schip *Kijkduin*, gez. K. C. Dekker.

12 kn. olijven, 10 do. bitter, 34 kn. provisien, 12 do. onbekend, 4 do. glaswerk, *Gebr. van Delden.*
8 bn. koffij-zakken, *Mac Lennan en co.*
2 kn. graf-steen, *J. C. Couwenberg.*
29 kn. manufacturen, 50 vs. boter, 20 coll. koopmanschappen, 120,300 kilo's steenkolen, *E. Ten Brinck en co.*
1 coll. billard, *Karthaus en Melchers.*
200 vn. kruid, *P. Kervel en co.*
5 kn. kaarsen, 10 do. tabak, *Mathieu Ebbs Ruys en co.*
12 kn. manufacturen, 3 do. papier, *J. F. van Leeuwen en co.*
2 kn. goud- en zilverwerk, 102 coll. koopmanschappen, 16 ks. buskruid, *Gebr. Gimberg en co.*
1 coll. diversen, 2 do. rijtuigen, 1 do. manufacturen, 1 coll. marmerwerk, *Torchiana en van der Elst.*
30 kn. provisien, *Fraser Eaton en co.*
6 coll. provisien en dranken, *A. Mounier.*
1 coll. koopmanschappen, *Scheepmaker.*
21 〃 〃 1 do. manufacturen, *Balhman en co.*
1 〃 zilverwerk, 23 do. diversen, 6 do. geemb. hammen, *Hill Broekman en co.*
4 〃 diversen, *J. van Brero.*
2 〃 papier, 35 do. buskruid, *D. Maurits Martens.*
14 〃 manufacturen, *B. J. van Eck en co.*
2 〃 provisien, 2 ks. kaas, 5 vs. boter, 11 ks. wijn, *Anemaet en co.*
1 trommel onbekend, *H. A. J. van Delden.*
1 coll. zilverwerk, *C. Houdbekkers.*
25 〃 aardewerk, *B. Kopersmit en co.*
1263 bossen staven ijzer, 150 stuks hammen, 15 coll. nagelhouten, 13 do. provisien en groenten, 50 ks. bitter, 75 vn. bier, 100 coll. sigaren, *Order*

Uitvoer.

Naar Nederland via Panaroekan per Ned. schip *Delft*, gez. van Geelkerken.

3000,40 pik. suiker, 2000 do. koffij, 450 do. tin, 450 do. rotting, 1 do. goniegaren, 10 vn. zwartsel, 30,000 stuks gonie-zakken, *N. H. M.*

Naar Nederland via Passoeroean per Zweedsch schip *Heda Fredrika*, gez. Larsen.

5005,33 pik. suiker, 851 bossen rotting, *Fraser Eaton en co.*

Naar Nederland via Pasoeroean per Ned. schip *Tagal*, gez. Gobel.

2000,85 pik. suiker, 2400 do. koffij, 450 do. tin, 100 do. rotting, *N. H. M.*

Naar Nederland via Batavia per Ned. schip *Schoonderloo*, gez. Otto.

5603,50 pik. suiker, 2320 do. koffij *N.H.M.*

Naar Nederland per Ned. schip *Zwaan*, gez. van Hemert.

995,17 pik. koffij, 150 bossen rotting, *Fraser Eaton en co.*
1611,11 pik. suiker, 533 Amst. ℔ indigo, 145 pik. rotting, *B. J. van Eck en co.*
2000 pik. rijst, *Mathieu Ebbs Ruys en co.*
2891,58 pik. suiker, *Mac Lennen en co.*
169 pik. tabak, *W. Cores de Vries.*
603,21 pik. tabak, *Anemaet en co.*

Naar Nederland via Panaroekan per Ned. schip *Huijdecoper*, gez. Blok.

602761 Ned. ℔ steenkolen, 1 coll. schrijf-behoeften, 4 pn. leer, 7 coll. ijzerwerk, *Anemaet en co.*

Naar Nederland via Pangool Patjitan per Ned. schip *Theodore Mathilda*, gez. van der Wijck.

3000,09 pik. suiker, 605 schuitjes tin, 100 pik. rotting, ½ do. garen, 5000 stuks gonie-zakken, *N.H.M.*

AANGEBRACHTE REGALEN te Batavia,

VAN 11 TOT 15 SEPTEMBER 1863.

Van Soerabaija en Samarang per st. *Koningin der Nederlanden.*

1 kistje J. F. van Leeuwen Batavia.
2 〃 G. Nahapiet Esq. Batavia.
1 zak gemerkt V/M
1 pakje B. van Leeuwen & Co. Batavia.

Van Soerabaija en Samarang per st. *Macasser.*

1 kistje Majoor De Neve, Pontianak.
1 〃 gemerkt G.
1 trommel Mevr. P. Stok, adres Tiedeman, Batavia.

Van elk in deze Courant voorkomend artikel, dat geen blootte nieuwstijding of aankondiging bevat, stelt zich verantwoordelijk voor de wet

H. M. VAN DORP.

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP, BATAVIA.